Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Tithíocht ar dtús

Plean Forfheidhmithe Náisiúnta

2022-2026

Ullmhaithe ag An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

gov.ie/tithiocht

Ábhar

Brollach an Aire 1

Brollach an tAire Stáit atá fregarach as Sláinte Poiblí, Folláine agus an Straitéis Náisiúnta Frithrugaí 3

1. Réamhrá 11

2. Tithíocht ar dtús in Éirinn - Dul chun cinn go dtí seo 14

3. Meastóireacht agus Taighde 20

4. Clár 2022-2026 25

5. Seachadadh clár agus tacaíochtaí 30

6. Tacaíochtaí sláinte 35

7. Monatóireacht, Athbhreithniú agus Rialachas 40

Aguisín- Príomhpháirtithe Leasmhara agus Roil 42

Brollach an Aire

Is mór an phribhléid dom é a roinnt le mo chomhghleacaí an tAire Stáit sa Roinn Slaínte Frank Feighan TD agus réamhrá a sholáthar don Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta Tithíocht ar dtús 2022-2026. Tugann an plean seo deis do Tithíocht ar dtús leanúint ag cur leis an dul chun cinn atá déanta cheana féin maidir le dul i ngleic le heaspa dídine atá fós ar cheann de na dúshláin is tábhachtaí atá roimh an Tír seo.

Aithníonn *Tithíocht do Chách* an plean tithíochta a seoladh in Éirinn le déanaí go bhfuil riachtanais tacaíochta breise ag go leor díobh siúd atá gan dídean agus tá bearta sonracha ann chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais seo. Mar chuid lárnach de seo, is cloch mhíle shuntasach é foilsiú an Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta seo do Tithíocht ar dtús 2022-2026 a thacaíonn le tiomantas an Rialtais codlata garbh agus easpa dídine fadtéarmach a laghdú agus a dhíchur. Shínigh an Rialtas seo Dearbhú Liospóin ar Chomhrac in Easpa Dídine le déanaí a leagann síos an sprioc uaillmhianach chun easpa dídine a dhíothú faoi 2030. Beidh Tithíocht ar dtús ina ghné ríthábhachtach dár n-uaillmhian.

Is freagra tábhachtach beartais é Tithíocht ar dtús inár n-iarrachtaí chun easpa dídine a laghdú i measc na ndaoine is leochailí atá againn. Trí dhíriú d'aon ghnó ar na daoine is deacra teach a fháil, léiríonn an clár gur fadhb í an easpa dídine a thig linn a dhíothú. Tá níos mó ná 1,300 tionóntacht tacaithe leagtha amach sa phlean seo sna cúig bliana amach romhainn. Tar éis dó fréamh a ghlacadh go náisiúnta le blianta beaga anuas, cinnteoidh an plean seo go mbeidh rath ar Tithíocht ar dtús i ngach contae in Éirinn.

D'éirigh go han-mhaith leis an bPlean Forfheidhmithe Náisiúnta 2018-2021 atá le cur i gcrích go luath, ag sárú na spriocanna atá leagtha amach sa phlean agus ag cabhrú le níos mó ná 600 duine gan dídean go ainsealach ina dtithe féin ar feadh a saoil, le tacaíochtaí timfhilleadh ar fáil dóibh chun iad a choinneáil lonnaithe.

Is é is cúis leis an rath a bhí ar an gclár seo ná na comhpháirtíochtaí a bunaíodh ar bhonn idir-rannach, idirghníomhaireachta agus áitiúil idir seirbhísí tithíochta agus sláinte agus soláthraithe seirbhíse in earnáil na n-eagraíochtaí neamhrialtasacha. Cuireadh béim ar thábhacht an chomhair seo i meastóireacht an chláir seo a thugann le fios go bhfuil na cláir réigiúnacha Tithíocht ar dtús ag feidhmiú le leibhéal ard dílseachta don tsamhail chruthaithe dea-chleachtais i ngach ceann de na naoi réigiún. Tá daoine leochaileacha a bhfuil stair shubstaintiúil acu maidir le codladh garbh agus cóiríocht éigeandála ag fáil tithe, ag fanacht i dtithe, agus ag fáil cúraim aonair agus rogha-aonair chun tacú leo ar a dturais téarnaimh.

Is fiú níos mó ná riamh na comhpháirtíochtaí seo ná le linn paindéime Covid-19. In a lán réigiún, tharla leathadh amach a gclár Tithíocht ar dtús ag an am céanna leis an bpaindéim, lena srianta gan fasach ar ghluaiseacht agus ar ghníomhaíochtaí. Le linn na tréimhse seo, d'éirigh athléimneacht agus inoiriúnaitheacht soláthraithe seirbhíse tríd, agus an dian-rannpháirtíocht riachtanach á bhainistiú go cianda nó lasmuigh. Taispeánann torthaí na meastóireachta go raibh foirne Tithíocht ar dtús in ann tacú go héifeachtach lena gcliaint fiú trí na tréimhsí is srianta sa phaindéim.

Ciallaíonn ailíniú na dtacaí sláinte agus tithíochta gur comhthionscnamh de chuid mo Roinne, na Roinne Sláinte, údaráis áitiúla, FSS, soláthraithe seirbhíse ENR chomh maith le Seirbhís Phríosúin na hÉireann agus an tSeirbhís Phromhaidh chomh maith leis an ról tábhachtach a bhí ag Atlantic Philanthropies agus ag Iontaobhas Genio tríd an gCiste um Athchóiriú Seirbhíse (SRF). maidir le cuidiú leis an gClár a thógáil é Tithíocht ar dtús. . Is eiseamláir é de bheartas comhordaithe an Rialtais. Táim an-bhuíoch den Aire Sláinte Stephen Donnelly, an tAire Stáit Frank Feighan agus dá chuid oifigieach sa Roinn Sláinte agus do FSS as an bhfuinneamh a d'infheistigh siad i bhforbairt an phlean seo agus a réamhtheachtaí.

Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt arís don ról tábhachtach atá ag údaráis áitiúla agus soláthraithe seirbhíse ENR araon a chinntigh rath an chláir seo go dtí seo. Bhuail mé go rialta le cleachtóirí Tithíocht ar dtús agus le lucht déanta beartas agus bíonn an paisean a thaispeánann siad don Chlár an-tógtha dom i gcónaí. Bhí an treoir agus an mhaoirseacht a chuir an Grúpa fheidhmithe Náisiúntaar dtús, thar a bheith luachmhar agus chinntigh sé go bhfuil ardán láidir againn le tógáil air don chéad chéim eile den chlár.

Ba dhíol sásaimh an t-ainmniúchán a rinne an Plean go déanach i 2021 do dhámhachtain cleachtais chomhoibritheach ag Líonra Sóisialta na hEorpa aitheantas don tionchar a bhí ag an gclár seo go dtí seo, agus leanann sé air ag déanamh gach lá. Tá an Rialtas lántiomanta do chur i bhfeidhm an Phlean seo agus d'oibriú leis na páirtithe leasmhara go léir chun a rath a chinntiú.

An tUasal Darragh O'Brien TD
An tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

Brollach an Aire Feighan TD, An tAire Stáit atá fregarach as Sláinte Poiblí, Folláine agus an Straitéis Náisiúnta Frithrugaí

Cuirim fáilte ó chroí roimh fhoilsiú an Phlean Forfheidhmithe Tithíocht ar dTús 2022-2026 agus a sprioc uaillmhianach 1,300 tionóntacht bhreise a sholáthar. Is comhoibriú uathúil é Tithíocht ar dTús idir an Roinn Sláinte agus an Roinn Tithíochta, a chuireann daoine atá gan dídean fadtéarmach i gcroílár cheapadh beartais an rialtais agus a éilíonn ar ár seirbhísí poiblí tosaíocht a thabhairt agus iad a fhreagairt ar bhealach duine-lárnach dóibh siúd le riachtanais chasta sláinte agus sóisialta.

Go luath i mo thréimhse mar Aire Stáit, bhuail mé in éineacht leis an Aire Sláinte, Stephen Donnelly TD, le Darragh O'Brien TD, an tAire Tithíochta agus Rialtais Áitiúil, chun ár gcomhthiomantas a chur in iúl chun maoiniú ilbhliantúil tiomnaithe a mheas agus a gheallúint chun freastal ar riachtanais sláinte daoine atá gan dídean. Chuir an Roinn Sláinte an tiomantas seo i gcrích le leithdháiltí breise sa bhuiséid de €11 milliún in 2021 agus €10 milliún in 2022.

Is léiriú é Tithíocht ar dTús ar rún an Rialtais an timthriall fí idir easpa dídine agus drochshláinte a bhriseadh. Mar dheitéarmanant sóisialta ar shláinte, má tá duine gan dídean, déanann sé sláinte choirp agus mheabhrach an duine atá buailte níos measa agus déanann sé duine níos leochailí ó úsáid fadhbanna drugaí agus alcóil. Ina theannta sin, baineann easpa dídine an bonn d'éifeachtacht na seirbhísí cúraim sláinte, toisc go gcruthaíonn sé constaicí breise do dhaoine rochtain a fháil ar chóireáil go tráthúil agus go comhtháite.

Ó thaobh na sláinte de, is féidir breathnú ar Tithíocht ar dTús mar Chúram Sláinte (Sláintecare) i ngníomh - an cúram ceart (tacaíochtaí sláinte meabhrach, sláinte choirp agus andúile), san áit cheart (teach duine), agus ag an am ceart (anois, gan brath ar a liosta feithimh). Soláthair teach dá gcuid féin an comhábhar criticiúil a chuireann ar chumas seirbhísí cúraim sláinte a sholáthar go héifeachtúil agus go tráthúil. Ligeann sé do ghairmithe cúraim sláinte na tacaíochtaí timfhilleadh a theastaíonn go práinneach do dhaoine atá gan dídean fadtéarmach a chur i bhfeidhm.

Mar sin is cás buaite do na seirbhísí sláinte é Tithíocht ar dTús. Laghdaíonn sé brú ar ranna éigeandála agus déanann sé seirbhísí, cosúil leis an clár Hep C, níos éifeachtaí toisc go bhfuil daoine atá gan dídean in ann pleananna cóireála a leanúint níos fearr agus freastal ar chlinicí d'othair sheachtracha.

Taispeánann an freagra sláinte poiblí ar Covid-19 gur féidir an riosca breoiteachta agus báis do dhaoine atá gan dídean a laghdú go mór agus gur féidir a rochtain ar sheirbhísí cúraim sláinte a fheabhsú.

Tá níos mó acmhainní, bealaí oibre níos fearr agus seachadadh cliant-lárnach ar chuid de na príomh-chomhábhair chun seirbhís cúraim sláinte níos éifeachtaí a sholáthar do dhaoine atá gan dídean.

Is ábhar imní ar leith dom, mar Aire atá freagrach as an Straitéis Náisiúnta Drugaí, aghaidh a thabhairt ar an nasc idir easpa dídine agus andúil drugaí agus alcóil. Thug mé tosaíocht d'fhorbairt bealaí comhtháite cúraim agus freagraí laghdaithe díobhála do dhaoine atá gan dídean sna ceithre bliana atá fágtha den straitéis, 2021-2025. Tá laghdú ar mhinicíocht ródháileoga drugaí agus líon na mbásanna a bhaineann le drugaí mar príomhtháiscaire as seo. Trí fhreagra bainistíochta cásanna a thairiscint do chliaint Tithíocht ar dTús, is féidir úsáid ardriosca drugaí agus alcóil a laghdú agus bealach a sholáthar i dtreo athshlánú agus aisghabháil.

Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt do chur chuige ceannródaíoch an Chiste Athchóirithe Seirbhíse maidir le Tithíocht ar dTús a chur chun cinn in Éirinn agus oiliúint agus tacaíocht a sholáthar do na heagraíochtaí iomadúla a chuireann Tithíocht ar dTús i bhfeidhm, lena n-áirítear seirbhísí deonacha do dhaoine gan dídean. Tacaíonn an Chiste Athchóirithe Seirbhíse le hOspidéal St James agus le hOspidéal Mater ceannródaíocht a dhéanamh ar phrótacal urscaoileadh ospidéil do dhaoine atá gan dídean, príomhghné den chur chuige comhcheangailte maidir le riachtanais sláinte daoine atá gan dídean.

Ba mhaith liom moladh a thabhairt don dul chun cinn a rinneadh maidir leis an bplean forfheidhmithe Tithíocht ar dTús roimhe seo a sheachadadh, do 2018-2021. Faoin bplean níos luaithe, soláthraíodh breis agus 700 tionóntacht. Is ionann é seo agus feabhas mór ar dhálaí maireachtála agus stádas sláinte na ndaoine sna tionóntachtaí seo. Is é ár n-uaillmhian anois os 1,300 tionóntacht breise a sheachadadh sna cúig bliana amach romhainn. Éileoidh sé seo infheistíocht bhreise shuntasach i seirbhísí sláinte, chomh maith le cóiríocht oiriúnach aon seomra leapa a sholáthar. Maidir leis seo, tá sé ríthábhachtach go bhfuil plean *Tithíocht do Chách* an Rialtais mar bhonn agus thaca ag an uaillmhian do Tithíocht ar dTús.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom aitheantas a thabhairt do tiomantas agus dúthracht an iliomad oifigeach in eagraíochtaí cúram sláinte pobail FSS agus údaráis áitiúla, i dteannta le comhpháirtithe san earnáil dheonach, maidir le tionóntachtaí Tithíocht ar dTús a sheachadadh do dhaoine atá gan dídean go fadtéarmach ar fud gach réigiún den tír. Gan bhur tacaíocht, d'fhanfadh Tithíocht ar dTús mar mhian, ní réaltacht. Sa phlean forfheidhmithe nua seo, táimid ag iarraidh oraibh bhur n'iarrachtaí a dhúbailt, ionas gur féidir le breis agus 1,300 duine éirí as easpa dídine fadtéarmach. Táim ag tnúth le bheith ag obair libh chun ár n-uaillmhian roinnte a sheachadadh.

An tUasal Frank Feighan TD,
An tAire Stáit atá fregarach as Sláinte Poiblí, Folláine agus an Straitéis Náisiúnta Frithrugaí

Achoimre

1,319 Tionóntacht Nua

Is cur chuige faoi stiúir tithíochta é Tithíocht ar dtús a chuireann ar chumas daoine a bhfuil stair chodlata gharbh acu nó úsáid fhadtéarmach cóiríochta éigeandála, agus a bhfuil riachtanais chasta acu, cóiríocht bhuan shlán a fháil, le dian-thacaíochtaí a sholáthar chun cabhrú leo a dtionóntachtaí a choinneáil .

Foráiltear leis an bPlean Feidhmithe Náisiúnta nua anois go gcruthófar 1,319 tionóntacht bhreise sa tréimhse 2022 go 2026.

Beidh 264 tionóntacht nua in aghaidh na bliana i gceist leis seo, agus tá na spriocanna sonracha do gach réigiún leagtha amach anois. Tá na spriocanna seo bunaithe ar anailís ar riachtanas, a raibh na príomhpháirtithe leasmhara go léir páirteach ann agus a fuair tacaíocht ón nGníomhaireacht Tithíochta. Tá miondealú na dtionóntachtaí de réir réigiúin agus údaráis áitiúil leagtha amach sa tábla thíos.

Tábla 1 Líon na n-iarrthóirí ar Thithíocht ar dtús de réir réigiúin agus údaráis áitiúil

Réigiún	Daoine Fásta Iomlán	Údarás Áitiúil	Daoine Fásta Iomlán
baile átha Cliath	707	Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	396
		Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin	85
		Comhairle Contae Fhine Gall	113
		Comhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas	113
Lár-Oirthear	70	Comhairle Contae Chill Dara	37
		Comhairle Contae na Mí	24
		Comhairle Contae Chill Mhantáin	9
Lár-Iarthar	52	Comhairle Contae an Chláir	21
		Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh	31
Lár na Tíre	77	Comhairle Contae Laois	35
		Comhairle Contae an Longfoirt	7
		Comhairle Contae Uíbh Fhailí	15
		Comhairle Contae na hIarmhí	20
Thoir Thuaidh	40	Comhairle Contae an Chabháin	7
		Comhairle Contae Lú	30
		Comhairle Contae Mhuineacháin	3
Iarthuaisceart	74	Comhairle Contae Dhún na nGall	21
		Comhairle Contae Liatroma	8
		Comhairle Contae Shligigh	45
Thoir Theas	129	Comhairle Contae Cheatharlach	18
		Comhairle Contae Chill Chainnigh	17
		Comhairle Contae Thiobraid Árann	32
		Comhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge	36
		Comhairle Contae Loch Garman	26
Iardheisceart	105	Comhairle Cathrach Chorcaí	45
		Comhairle Contae Chorcaí	24
		Comhairle Contae Chiarraí	36
Thiar	65	Comhairle Cathrach na Gaillimhe	30
		Comhairle Contae na Gaillimhe	18
		Comhairle Contae Mhaigh Eo	10
		Comhairle Contae Ros Comáin	7
Iomlán	**1,319**	Iomlán	**1,319**

Cur i bhFeidhm agus Maoirseacht

Is comhthionscnamh de chuid na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (DHLGH), an Roinn Sláinte, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS), an earnáil ceartais choiriúil (an tSeirbhís Promhaidh agus Seirbhís Phríosúin na hÉireann) agus na nÚdarás Áitiúil é cur i bhfeidhm an Phlean. i gcomhar le comhpháirtithe ENR. Tá gach comhpháirtí ag gealladh na hacmhainní agus na tacaíochtaí riachtanacha chun an clár a chur i bhfeidhm.

Tá Stiúrthóireacht Náisiúnta nua don chlár Tithíocht ar dtús á chur i bhfeidhm agus beidh sí lonnaithe sa Ghníomhaireacht Tithíochta. Déanfaidh sé bainistíocht ar sheachadadh clár. Cuirtear rialachas agus maoirseacht i bhfeidhm trí Ghrúpa Feidhmithe Náisiúnta ar a bhfuil ionadaithe ón gcomhpháirtí sa chlár.

Tionóntachtaí curtha ar fáil go dtí seo

Gheall an chéad Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta Tithíochta don tréimhse 2018 go 2021 663 tionóntacht a sholáthar le linn an tréimhse sin. Go dtí deireadh mhí Dheireadh Fómhair 2021, cruthaíodh 722 tionóntacht mar chuid den Phlean seo, agus bhí 560 duine i dtionóntacht Tithíocht ar dtús. Nuair a chuirtear tionóntachtaí a bunaíodh sular seoladh an Plean i Meán Fómhair 2018 san áireamh, tá 647 duine faoi láthair i dtionóntacht Tithíocht ar dtús. Fiú má theipeann ar thionóntacht, leanann Tithíocht ar dTús ag tacú leis an duine aonair le tionóntacht eile. Soláthraíonn Tús Áite don Tithíocht na daoine is leochailí dár ndaonra gan dídean le teach ar feadh a saoil. Cuireadh an Clár i bhfeidhm i ngach contae in Éirinn le linn an chéad Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta, agus cuireadh an leathnú seo i gcrích in 2021.

Foghlaim ón gclár Reatha

Tá fianaise agus meastóireacht ina ngnéithe criticiúla i bhforbairt leanúnach Tithíocht ar dtús. Cuireadh tús le meastóireacht náisiúnta ar an gclár i mBealtaine 2020. Cé go mbeidh an tuarascáil mheastóireachta deiridh ar fáil go luath i 2022 tar éis timthriall iomlán an Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta reatha a bheith críochnaithe, beidh meastóireacht eatramhach mar bhonn eolais d'ullmhú an Phlean Feidhmithe Náisiúnta do 2022 go 2026 . Agus aitheantas á thabhairt do nádúr eatramhach na hoibre seo agus do na dúshláin a tháinig chun cinn le rannpháirtíocht i meastóireacht ag roinnt tionóntaí a bhfuil castacht níos mó riachtanas acu, seo a leanas cuid de na príomhthorthaí:There was high tenancy sustainment rate, as 86.6% of participants did not lose their home;

- Bhí ráta ard cothabhála tionóntachta ann, mar níor chaill 86.6% rannpháirtí a dteach;

- Tá na cláir Tithíocht ar dtús ag oibriu le leibhéal ard dílseachta don tsamhail aitheanta agus chruthaithe go hidirnáisúinta i ngach ceann de na naoi réigiún gan dídean;

- San tuarascáil mheastóireachta bhí fadhb sláinte choirp amháin ag beagnach aon trian (31%) de rannpháirtí Tithíocht ar dtús, agus bhí dhá cheann nó níos mó ag beagnach aon cheathrú (24.1%). Bhí diagnóisí síciatracha amháin nó níos mó ag beagnach 30% agus bhí fadhbanna le mí-úsáide substaintí ar 47.6% de na rannpháirtithe. Bhí fadhbanna dé síciatracha agus úsáid substaintí ag beagnach duine as gach cúigear (19.3%). Ar an meán, ba iad na fadhbanna sláinte ba mhó a ndearnadh rátáil orthu ná andúil, síciatracht, tráma, soghluaisteacht choirp agus fiaclóireacht. Is beag cliant a bhí ar liostaí feithimh le haghaidh coinníollacha a measadh a bheith an-ard, nó gur diúltaíodh cóireáil dóibh.Ní raibh roinnt cliant in ann teacht ar sheirbhísí teiripe saothair, fisiteiripe agus soghluaisteachta fisiciúla;

- Rinne soláthraithe seirbhíse cur síos ar níos mó constaicí ar sheirbhísí sláinte meabhrach do dhaoine aonair a raibh fadhbanna iompraíochta ag baint lena sláinte meabhrach chomh maith le daoine aonair a bhfuil dé-shláinte mheabhrach agus fadhbanna andúile acu;

- D'éirigh níos fearr le samhlacha Tithíocht ar dtús ina raibh foirne ildisciplíneacha ag seachadadh tacaíochtaí chun seirbhísí meabhairshláinte pobail a nascleanúint agus rochtain a fháil orthu agus freastal ar riachtanais a gcliant níos tapa agus mar thoradh air sin úsáideadh níos lú seirbhísí na Rannóige Éigeandála.

Ba iad seo a leanas príomh-mholtaí ón meastóireacht eatramhach:

- Ba cheart critéir incháilitheachta Tithíocht ar dtús agus measúnú caighdeánaithe a chur i bhfeidhm ar fud na tíre agus solúbthacht a cheadú maidir le difríochtaí réigiúnacha i ndéimeagrafaic na gcliant agus i riachtanais tacaíochta;

- Aithníodh cé chomh suntasach agus atá iarracht á dhéanamh maoin aon seomra leapa a mhéadú ach d’fhonn spriocanna Tithíocht ar dtús a bhaint amach , caithfear soláthar aonad aon seomra leapa a mhéadú;

- Tá fadhbanna sláinte meabhrach ag roinnt chliaint Tithíocht ar dtús a dteastaíonn tacaíocht speisialtóra uathu agus ba cheart go mbeadh seirbhísí sláinte meabhrach agus dé-dhiagnóis inrochtana agus foinsithe go leordhóthanach ar fud na réigiún go léir. Is féidir le bealaí níos sruthlínithe agus comhoibriú idir seirbhísí Tithíocht ar dtús agus seirbhísí meabhairshláinte pobail rochtain ar sheirbhísí a fheabhsú;

- Ba chóir go mbeadh an fhoireann tacaíochta oilte i gcúram eolasach tráma agus inniúil i dtimpeallachtaí a bhfuil eolas síceolaíoch acu a chruthú;
- De réir mar a leanann an clár Tithíocht ar dtús ag fás, beidh cóimheasa foirne-le-cliant níos airde ag teastáil uathu siúd atá ag obair i réigiúin gheografacha móra ná moltaí caighdeánacha;
- Ba cheart tosaíocht a thabhairt do rannpháirtíocht úsáideoirí seirbhíse, lena n-áirítear tacaíocht ó phiaraí, agus a ionchorprú i bhforbairt clár amach anseo.
- Ba cheart cúiseanna le láimhdeachas ard na foirne a fhiosrú agus ba cheart tacaíocht bhreise lena n-áirítear oiliúint agus maoirseacht d'oibrithe túslíne a chur i bhfeidhm

Chuir gach ceann de na conclúidí agus na moltaí bonn eolais faoin bPlean Feidhmithe Náisiúnta nua, agus tabharfar aghaidh orthu trína chur i bhfeidhm leanúnach, ag tosú in 2022.

Tacaíochtaí sláinte

Is príomhchinntitheach sóisialta sláinte iad dálaí oiriúnacha tithíochta. Dearadh seachadadh comhoibritheach tithíochta agus tacaíochtaí sláinte faoi Tithíocht ar dtús chun a chinntiú nach ndéantar aon duine a eisiamh ó thacaíocht tithíochta nó sláinte. Is cuid dhílis den socrú iad tacaíochtaí sláinte a chuirtear ar fáil ag an Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus an Roinn Sláinte agus filleann duine ar mhaireachtáil neamhspleách agus bíonn na prionsabail seo mar bhonn eolais do Tithíocht ar dtús.

Leanann seachadadh na dtacaí sláinte do Tithíocht ar dtús an prionsabal maidir le seachadadh seirbhíse fillte. Is éard atá i dtacaíocht sláinte timfhilleadh ná cur chuige bainistíochta cásanna comhoibritheach foireannbhunaithe atá solúbtha, dírithe ar an duine agus cuimsitheach - is é sin, oibríonn roinnt eagraíochtaí le chéile chun clár iomlánaíoch tacaíochtaí a sholáthar. Léireoidh plean timfhilleadh aonair do gach rannpháirtí ar an gclár riachtanais gach duine.

Tithíocht ar dtús agus an córas ceartais choiriúil

Tá fo-thacar daoine ann a fhaigheann freagra laistigh den Chóras Ceartais Choiriúil a éilíonn freagairt níos spriocdhírithe ar thithíocht. Tá sé seo curtha ar fáil ag scéim phíolótach atá i bhfeidhm i réigiún Bhaile Átha Cliath ó Dheireadh Fómhair 2020. Thug Housing for All tiomantas don Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta nuashonraithe seo tógáil ar an scéim phíolótach atá ann cheana i mBaile Átha Cliath tríd an scéim a leathnú go náisiúnta. Déanfaidh an Grúpa Náisiúnta Forfheidhmithe maoirseacht anois ar an leathnú seo ar an snáithe ceartais choiriúil de Tithíocht ar dtús thar shaolré an Phlean seo. Admhaíonn na spriocanna nua tionóntachta seo an rannóg seo. Déanfar forás agus seachadadh faoin cuid seo a thuairisciú agus monatóireacht a dhéanamh air mar ghné ar leith.

Rialachas, monatóireacht agus meastóireacht

Agus an Clár ag leathnú go suntasach, tá socruithe athbhreithnithe rialachais agus bainistíochta á gcur chun feidhme. Tá Stiúrthóireacht Náisiúnta nua á bunú agus beidh sí lonnaithe sa Ghníomhaireacht Tithíochta. Beidh Stiúrthóir Náisiúnta agus foireann tacaíochta mar chuid de seo, chomh maith le hionadaíocht ó na Ranna agus na heagraíochtaí comhpháirtíochta. Beidh an Stiúrthóireacht Náisiúnta ag feidhmiú go hiomlán go luath in 2022.

Leanfaidh an Grúpa Náisiúnta fheidhmithe ar aghaidh ag déanamh maoirseachta ar Tithíocht ar dTús, ar a mbeidh na comhpháirtithe sa chlár. Déanfar faireachán ar fheidhmíocht agus ar éifeachtacht trí chlár leanúnach meastóireachta.

Tithíocht ar dtús - Plean Forfheidhmithe Náisiúnta 2022-2026

1. Réamhrá

Aithníonn Tithíocht ar dtús go soláthraíonn teach cobhsaí an bunús le haghaidh téarnamh i réimsí eile. Le Tithíocht ar dtús, is é an tosaíocht tacú le duine a d'fhulaing easpa dídine i dtithíocht bhuan chomh tapa agus is féidir, gan aon réamhchoinníollacha maidir le andúil nó cóireáil sláinte meabhrach. Ansin, lean ar aghaidh ag obair go dian leo nuair a bheidh siad lonnaithe. Tá Tithíocht ar dtús ina phríomhghné de bheartas easpa dídine an Rialtais agus leanfaidh seo mar a leathnaíonn an clár anois. .

Cuireann an cur chuige Tithíocht ar dtús chun aghaidh a thabhairt ar easpa dídine rochtain dhíreach ar thithíocht ar dtús do dhaoine leochaileacha a úsáideann seirbhísí do dhaoine gan dídean go comhsheasmhach nó go ham thar thréimhsí fada ama agus dóibh siúd nach bhfuil in ann rochtain a fháil ar sheirbhísí do dhaoine gan dídean agus a d'fhéadfadh a bheith ina ngnáth-chodlata garbh ansin. Is minic go mbíonn ardriachtanais tacaíochta casta ag na daoine seo mar fhadhbanna sláinte meabhrach nó fisiceach, saincheisteanna andúile nó dé-dhiagnóis (láithreacht drochshláinte mheabhrach agus andúil substaintí).

Is minic a úsáidtear an téarma 'Tithíocht ar dtús' i dteannta a chéile agus uaireanta go hidirmhalartaithe leis an téarma 'faoi stiúir tithíochta' agus freagraí beartais ar easpa dídine á bplé. Cuimsíonn cineálacha cur chuige faoi stiúir tithíochta aon mhúnla a choisceann cailliúint tithíochta atá ann cheana nó a sholáthraíonn rochtain dhíreach ar thithíocht bhuan nua mar aon le tacaíocht sholúbtha do shaincheisteanna sláinte, sóisialta agus eile, chomh maith le cothabháil tionóntachta. Tá sé seo difriúil ar bhealach difriúil leis an gcur chuige traidisiúnta 'samhail staighre' nó 'cóireáil-ar dtús' chun aghaidh a thabhairt ar easpa dídine lena mbaineann atreorú chuig cóiríocht éigeandála agus ansin chuig tithíocht idirthréimhseach nó neamhspleách ach nuair a bhíonn coinníollacha áirithe comhlíonta ag duine (de ghnáth maidir le cóireáil le haghaidh andúile agus / nó saincheisteanna sláinte meabhrach) agus meastar go bhfuil sé 'réidh le tithíocht'. Dóibh siúd a bhfuil fadhbanna andúile agus sláinte meabhrach acu, is féidir go mbeadh sé deacair tithíocht bhuan a chothú agus go dteipeann ar thionóntachtaí go minic, agus an duine ag filleadh ar easpa dídine agus seirbhísí traidisiúnta do dhaoine gan dídean arís agus arís eile.

Sa tsamhail Tithíocht ar dtús, úsáideann baill foirne cineálacha cur chuige Dianbhainistíochta Cásanna (ICM), le foirne ag déanamh for-rochtana agus ag soláthar tacaíochta dóibh siúd atá ag codladh amuigh, ag cabhrú leo tithíocht a aimsiú agus bogadh isteach ann, agus ansin ag leanúint ar aghaidh le cóireáil agus tacaí a sholáthar chomh fada agus is gá .

Tá an tsamhail Tithíocht ar dtús sainiúil i measc cineálacha cur chuige ginearálta faoi stiúir tithíochta mar gheall ar a ndílseacht do shraith croíphrionsabal mar atá mínithe;

1. **Rochtain Láithreach ar Thithíocht gan Réamhchoinníollacha**

   Cuidíonn cláir Tithíocht ar dtús lena gcliaint rochtain láithreach a fháil ar thithe neamhspleácha, scaipthe ar fud comharsanachtaí nó blocanna árasáin, le tionóntachtaí rialta agus raon tacaíochtaí lasmuigh den láthair.

2. **Rogha agus Rialú d'Úsáideoirí Seirbhíse**

   Tá na seirbhísí a sholáthraíonn an fhoireann Tithíocht ar dtús faoi stiúir an chliaint, ionas go roghnaíonn an duine uainiú, cineál agus méid na seirbhísí a thairgtear.

3. **Tithíocht agus Cóireáil a Scaradh**

   Cuirtear seirbhísí tacaíochta agus cóireála tithíochta ar fáil ar leithligh. Tithíocht Ceanglaítear ar chéad-thionóntaí téarmaí a dtionóntachta a leanúint cosúil le gach duine eile, ach ní gá don duine dul i mbun cóireála chun rochtain a fháil ar thithíocht nó fanacht ann. Mar an gcéanna, ní dhéanann miondealú tionóntachta difear do rochtain an duine aonair ar chóireáil.

4. **Treoshuíomh Téarnaimh**

   Soláthraíonn seirbhísí Tithíocht ar dtús tacaíocht dhian, duine-lárnach, iomlánaíoch atá dírithe ar fholláine iomlán an duine aonair, lena n-áirítear a shláinte choirp, sláinte mheabhrach, tacaíocht shóisialta ó theaghlaigh agus ó chairde agus a

5. **Laghdú Díobhála**

   Tugann laghdú díobhála tacaíocht, cabhair agus cóireáil, ach ní éilíonn sé ar dhaoine staonadh ó dhrugaí agus alcól. Féachann sé le daoine a spreagadh chun iompraíochtaí maidir le húsáid drugaí agus alcóil a dhéanann díobháil dóibh a athrú.

6. **Rannpháirtíocht Cinnte gan Comhéigean**

   Is é an cur chuige Tithíocht ar dtús ná teagmháil a dhéanamh le húsáideoirí seirbhíse ar bhealach dearfach ach ní treorach a chuireann an creideamh chun cinn go bhfuil sé indéanta téarnamh.

7. **Pleanáil Duine-Lárnaithe**

   Baineann seirbhísí Tithíocht ar dtús úsáid as pleanáil atá dírithe ar an duine, a chuimsíonn go bunúsach tacaíocht agus cóireáil a eagrú timpeall duine aonair agus a riachtanais, seachas a bheith ag súil go ndéanfaidh siad oiriúnú agus oiriúnú do na seirbhísí atá á dtairiscint.

8. Tacaíocht Solúbtha chomh fada agus a theastaíonn

Níl aon teorainn ama ag seirbhísí agus toisc go bhfuil tionóntachtaí príomhshrutha ag daoine aonair, is féidir leo fanacht ina mbaile agus sa phobal ina dtacaítear leo ar an mbealach a roghnaíonn siad chun téarnaimh.

2. Tithíocht ar dtús in Éirinn - Dul chun cinn go dtí seo

2.1 Bunús

D'fhorbair an Dr Sam Tsemberis Tithíocht ar dtús i 1992 i Nua Eabhrac mar fhreagairt ar riachtanais na ndaoine sin a bhí ina gcodladh garbh agus a raibh fadhbanna meabhairshláinte tromchúiseacha acu, agus go minic bhí gá le hiontrálacha go minic chuig ospidéil síciatracha. Is cur chuige bunaithe ar fhianaise é an tsamhail Tithíocht ar dtús mar a d'fhorbair an Dr Tsemberis é, éifeachtach chun easpa dídine a laghdú agus torthaí dearfacha a tháirgeadh do dhaoine atá deacair a bhaint amach a bhfuil riachtanais an-chasta acu, mar a thaispeántar i dtrialacha randamaithe rialaithe ar an idirghabháil (féach mar shampla Aubry et al., 2016; Aubry et al., 2019). Trí chostas úsáide minic seirbhísí eile ar nós daoine gan dídean éigeandála, seirbhísí míochaine agus síciatracha agus seirbhísí ceartais choiriúil a laghdú, glactar go forleathan le Tithíocht ar dtús mar bheartas an-éifeachtach ó thaobh costais chun aghaidh a thabhairt ar eisiamh sóisialta agus easpa dídine (Fuehrlein et al., 2014; Hwang et al., 2011)[1].

Thosaigh Tithíocht ar dtús gníomhach i réigiún Bhaile Átha Cliath i 2011, áit ar thosaigh sé a bheith ann mar thionscadal taispeána. I dtús báire d'aithin agus dhírigh an tionscadal seo ar 23 codladh garbh fadtéarmach, agus ba iarracht chomhoibritheach é idir Feidhmeannas do Dhaoine gan Dídean i Réigiún Bhaile Átha Cliath, Cóiríocht Stepping Stone, Iontaobhas Peter McVerry, Focus Ireland agus Dublin Simon. Leanadh an tionscadal seo in 2014 le leathadh amach iomlán na Seirbhíse Réigiúnaí Tithíocht ar dtús i mBaile Átha Cliath. Tar éis don Fheidhmeannacht um Easpa Dídine Réigiún Bhaile Átha Cliath agus an Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) an tseirbhís a thairiscint in 2019 tá an tionscadal á oibriú faoi láthair ag Iontaobhas Peter McVerry. Reáchtáiltear an tseirbhís seo i gcomhar le Seirbhís For-rochtana Sráide a oibríonn Dublin Simon Community a théann i dteagmháil go cinnte le daoine atá ag codladh amuigh ar fud réigiún Bhaile Átha Cliath chun tacú leo i gcóiríocht shealadach agus i roghanna tithíochta fadtéarmacha. Ó 2014 agus go dtí deireadh fómhair 2021, cruthaíodh 655 tionóntacht san iomlán i réigiún Bhaile Átha Cliath agus tá 384 duine lonnaithe mar chuid den chlár faoi láthair i mBaile Átha Cliath.

[1] Chun sonraí iomlána a fháil faoi stair, croíphrionsabail, seachadadh, fianaise agus meastóireachtaí ar Tithíocht ar dTús, féach an Treoir Tithíocht ar dTús agus Tsemberis, S. (2010).

2.2 An Clár a Leathnú

Bunaithe ar an dul chun cinn luath a rinneadh maidir le Tithíocht ar dtús a sheachadadh i mBaile Átha Cliath, thug plean gníomhaíochta Atógáil Éireann um Thithíocht agus Easpa Dídine in 2016 gealltanais an clár a leathnú. Spriocanna do Thithíocht Tháinig méadú faoi thrí ar chéad thionóntachtaí i mBaile Átha Cliath agus dearbhaíodh síneadh an chláir chuig príomhcheantair uirbeacha eile: Corcaigh, Gaillimh agus Luimneach. Éascaíodh an leathnú réigiúnach seo tríd an gCiste um Athchóiriú Seirbhíse (SRF), tionscnamh de chuid na Roinne Sláinte, FSS an Oifig Náisiúnta um Chuimsiú Sóisialta, na Roinne Tithíochta , Rialtas Áitiúil agus Oidhreachta (DHLGH), Daonchairdeas an Atlantaigh agus Genio chun easpa dídine, sláinte meabhrach agus seirbhís míchumais a chur i bhfeidhm. athchóiriú in Éirinn.

Bhí tacú le 124 tionóntacht bhreise Tithíocht ar dTús i gCorcaigh, Luimneach Gaillimh, agus Port Láirgear cheann d'aidhmeanna de leathnú an chláir. Cuireadh tograí isteach in 2018. Rinne coiste deontais ar a raibh oibrí piaraí a bhfuil taithí mhaireachtála aige measúnú ar iarratais; an Stiúrthóir Náisiúnta Tithíocht ar dtús; agus an FSS Oifig Náisiúnta um Chuimsiú Sóisialta , DHLGH agus Genio. Ba é an maoiniú iomlán a bhí ar fáil ná € 5.94m::

- € 2.17m geallta ó FSS Cuimsiú Sóisialta
- € 2m geallta ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta
- € 1.77m ó Philanthropies an Atlantaigh

Tá na seirbhísí seo i bhfeidhm ó 2019 agus faoi Dheireadh Fómhair 2021, bhí 89 duine lonnaithe sna ceithre cheantar uirbeacha.

Chun cabhrú le leathnú an chláir Tithíocht ar dtús ar leibhéal náisiúnta, ceapadh Stiúrthóir Náisiúnta go luath in 2018 laistigh d'Fheidhmeannas do Dhaoine gan Dídean i Réigiún Bhaile Átha Cliath chun tacú le baint amach na spriocanna tionóntachta méadaithe agus chun plean náisiúnta a fhorbairt. Críochnaíodh é seo nuair a foilsíodh Plean Forfheidhmithe Náisiúnta Tithíocht ar dtús i Meán Fómhair 2018. Bhí spriocanna sa phlean do gach údarás áitiúil, agus sprioc náisiúnta foriomlán de 663 tionóntacht le seachadadh faoi dheireadh 2021. Ba iad na spriocanna réigiúnacha a bhí sa Phlean aontaithe ag údaráis áitiúla bunaithe ar athbhreithniú ar shonraí easpa dídine agus suirbhé náisiúnta ar riachtanais tacaíochta daoine gan dídean a dhéantar le soláthraithe seirbhíse.

Bhí an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, an Roinn Sláinte, FSS agus na húdaráis áitiúla le cabhrú ó ENR ina gcomhfhreagracht ar an bPlean seo a chur i bhfeidhm. Chun seachadadh comhtháite agus comhordaithe Tithíocht ar dtús a chinntiú go náisiúnta chomh maith le monatóireacht agus measúnú a dhéanamh ar an dul chun cinn maidir le seachadadh na spriocanna atá leagtha amach sa Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta cruthaíodh Grúpa Feidhmithe Náisiúnta

trasghníomhaireachta. Tá a bhallraíocht comhdhéanta d'ionadaithe ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, an Roinn Sláinte, FSS an Oifig Náisiúnta um Chuimsiú Sóisialta, FSS Meabhairshláinte, an Stiúrthóir Náisiúnta um Thithíocht ar dtús, Genio, an CCMA agus ionadaí ón earnáil ceartais choiriúil, a dhéanann ionadaíocht thar ceann na Seirbhíse Promhaidh agus na hÉireann. Seirbhís Phríosúin a tháinig isteach sa Ghrúpa i Meán Fómhair 2021. Tá an grúpa ag teacht le chéile go démhíosúil ó Eanáir 2019, agus is é an príomhspreagthóir oibríochta agus comhlacht maoirseachta an chláir.

Na príomhcheisteanna ar dhéileáil an Grúpa leo áiríodh leis leathnú an chláir a éascú go náisiúnta, oiliúint agus tacaíocht a sholáthar do réigiúin agus maoirseacht a dhéanamh ar thaighde gníomhaíochta agus ar mheastóireacht ar an gclár. Bhí an Grúpa Feidhmithe ríthábhachtach freisin maidir le héascú a dhéanamh ar leathnú na seirbhísí Tithíocht ar dtús i réigiúin a mhaoinítear tríd an gCiste um Athchóiriú Seirbhíse (SRF), eadhon, réigiúin an Mheán-Iarthair, an Oir-Dheiscirt, an Iardheiscirt agus an Iarthair[2]. Le linn shaolré an Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta, leathnaíodh an clár de réir a chéile ar fud na réigiún go léir, ag críochnú go luath in 2021 nuair a baineadh amach clúdach iomlán náisiúnta

Go deireadh mhí Dheireadh Fómhair 2021, cruthaíodh 722 tionóntacht mar chuid den Phlean seo le 560 duine faoi láthair i dtionóntacht Tithíocht ar dtús. Nuair a chuirtear tionóntachtaí a bunaíodh sular seoladh an Plean i Meán Fómhair 2018 san áireamh, tá 647 duine san iomlán faoi láthair i dtionóntacht Tithíocht ar dtús. D'éascaigh socrú an chláir ar bhonn náisiúnta é a leathnú chuig gach údarás áitiúil, agus spriocanna i bhfeidhm, agus chinntigh sé gur chloígh na gníomhaireachtaí rannpháirteacha go léir leis na príomhphrionsabail a bhaineann leis an gclár.

[2] Eagraítear eagrú agus comhordú seirbhísí do dhaoine gan dídean ar fud naoi réigiún riaracháin ina bhfuil limistéir na n-údarás áitiúil faoi seach laistigh de gach limistéar geografach.

Tábla 2. Dul chun cinn maidir le spriocanna a bhaint amach a leagtar amach sa Phlean Feidhmithe Náisiúnta 2018-2021 (go deireadh mhí Dheireadh Fómhair 2021)

Réigiún	Tionóntachtaí spriocdhírithe de réir Réigiún	Údarás Áitiúil	Tionóntachtaí spriocdhírithe ag údarás áitiúil	Tionóntachtaí bainte amach go dtí seo
Baile átha Cliath	273	Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	150	258
		Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin	33	48
		Comhairle Contae Fhine Gall	45	61
		Comhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas	45	47
Lár-Oirthear	64	Comhairle Contae Chill Dara	31	19
		Comhairle Contae na Mí	22	20
		Comhairle Contae Chill Mhantáin	11	8
Lár-Oirthear	41	Comhairle Contae an Chláir	11	1
		Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh	30	18
Lár na Tíre	34	Comhairle Contae Laois	9	9
		Comhairle Contae an Longfoirt	3	4
		Comhairle Contae Uíbh Fhailí	12	7
		Comhairle Contae na hIarmhí	10	6
Thoir Thuaidh	35	Comhairle Contae an Chabháin	9	6
		Comhairle Contae Lú	23	24
		Comhairle Contae Mhuineacháin	3	2
Iarthuaisceart	41	Comhairle Contae Dhún na nGall	14	9
		Comhairle Contae Liatroma	3	3
		Comhairle Contae Shligigh	24	10
Thoir Theas	30	Comhairle Contae Cheatharlach	4	13
		Comhairle Contae Chill Chainnigh	5	16
		Comhairle Contae Thiobraid Árann	5	14
		Comhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge	10	30
		Comhairle Contae Loch Garman	6	14
Iardheisceart	84	Comhairle Cathrach Chorcaí	40	39
		Comhairle Contae Chorcaí	14	4
		Comhairle Contae Chiarraí	30	3
Thiar	61	Comhairle Cathrach na Gaillimhe	30	20
		Comhairle Contae na Gaillimhe	19	6
		Comhairle Contae Mhaigh Eo	6	1
		Comhairle Contae Ros Comáin	6	2
Iomlán	**663**	**Iomlán**	**663**	722

2.3 Tithíocht do Chách agus tiomantais an Chláir don Rialtas

Cuirtear béim ar neart an tiomantais ón Rialtas i leith cur chuige faoi stiúir tithíochta chun dul i ngleic le heaspa dídine leis an mbéim a chuirtear ar an gcur chuige seo i *dTithíocht do Chách; Plean tithíochta nua d'Éirinn* agus don Chlár Rialtais *Ár dTodhchaí le chéile.* Tiomnaíonn na cáipéisí beartais agus cláir Rialtais seo go sainráite do Tithíocht ar dtús, agus féachann siad le tógáil ar an dul chun cinn atá déanta cheana féin maidir leis an gclár sa *Plean Forfheidhmithe Náisiúnta Tithíocht ar dtús 2018-2021* a leathnú. Léirítear na tiomantais maidir le tacaíochtaí sláinte trí Phleananna Seirbhíse Náisiúnta bliantúla FSS.

Aithníonn an Clár Rialtais gur tosaíocht mhór don Rialtas é easpa dídine a laghdú agus a chosc agus aithníonn sé na dúshláin ar leith a bhaineann le heaspa dídine, do theaghlaigh agus do dhaoine aonair. Geallann an Clár go sonrach 'Leanúint ar aghaidh ag leathnú an chur chuige Tithíocht ar dtús, le fócas ar thógáil agus éadáil tithe aon leaba agus seirbhísí tacaíochta ábhartha a sholáthar'. De bhreis air seo, ag aithint idirnascthacht na sláinte agus na tithíochta do go leor daoine, geallann an clár 'a chinntiú go soláthraíonn FSS líne maoinithe tiomnaithe agus acmhainní chun na tacaíochtaí sláinte agus sláinte meabhrach riachtanacha a sholáthar atá riachtanach chun cabhrú le daoine gan dídean a bhfuil riachtanais chasta acu'.

Ag tógáil ar na gealltanais a leagtar amach sa Chlár Rialtais, *Tithíocht do Chách: Plean Tithíochta Nua d'Éirinn* is ea plean tithíochta an Rialtais go 2030 agus seoladh é i Meán Fómhair 2021. Is plean ilbhliantúil, ilbhilliún euro é a fheabhsóidh Córas tithíochta na hÉireann agus soláthraíonn sé níos mó tithe de gach cineál do dhaoine le riachtanais éagsúla tithíochta. Tá cur chuige straitéiseach cuimsitheach ann chun dul i ngleic le heaspa dídine. Gné thábhachtach den phlean is ea tacú le daoine aonair agus le daoine singil atá gan dídean.

Aithníonn an Plean go bhfuil riachtanais bhreise tacaíochta ag go leor teaghlach atá gan dídean agus tá bearta sainiúla ann chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais seo. Ina measc seo tá bearta chun *'dul i dteagmháil le daoine a chodlaíonn go garbh le cóiríocht inbhuanaithe, leathnú leanúnach na samhla Tithíocht ar dtús, fócas ar thógáil agus éadáil tithe aon leaba, agus, go tábhachtach, soláthar na sláinte agus na sláinte meabhrach riachtanach a chinntiú. tacaíochtaí a theastaíonn chun cabhrú le daoine gan dídean a bhfuil riachtanais chasta acu '*. Ina theannta sin, geallann *Tithíocht do Chách* an clár a '*leathnú agus spriocanna Tithíocht ar dtús a leathnú, agus é mar aidhm 1,200 tionóntacht nua Tithíocht ar dtús a bhaint amach sna cúig bliana amach romhainn. Beidh 240 tionóntacht in aghaidh na bliana i gceist leis seo ar an meán, agus beidh na spriocanna sonracha do gach réigiún le leagan amach sa phlean náisiúnta nua, bunaithe ar anailís atá ar siúl faoi láthair ina mbeidh na príomhpháirtithe leasmhara go léir páirteach.'*

Aithníonn *Tithíocht do Chách* a thuilleadh go mbíonn *‘príosúnaigh agus daoine eile a chiontaítear os comhair na gcúirteanna i láthair go minic mar dhaoine gan dídean le riachtanais tacaíochta ard agus casta agus go mbaineann easpa dídine le riosca suntasach do go leor tar éis a scaoilte. Tógfaidh an Plean Forfheidhmithe Náisiúnta nuashonraithe ar an scéim phíolótach atá ann cheana i mBaile Átha Cliath atá dírithe orthu siúd ón gcóras ceartais choiriúil tríd an scéim a leathnú go náisiúnta ’*. Tugann an Plean Forfheidhmithe Náisiúnta a cuireadh i láthair anois éifeacht do na gealltanais bheartais Rialtais seo trí leathnú an Chláir don tréimhse 2022 go 2026.

3. Meastóireacht agus Taighde

3.1 Tuarascáil Eatramhach Mheastóireachta

Is bonn láidir fianaise é éifeachtacht chur chuige Tithíocht ar dTús agus cur i bhfeidhm an chláir. Tá taighdeoirí ó Ollscoil Luimnigh[3] ag déanamh meastóireachta ar Tithíocht ar dTús in Éirinn agus tá a dtuarascáil deiridh le foilsiú i R1 2022, ar thabhairt chun críche an chéad phlean forfheidhmithe faoin gClár. Cuireadh leagan eatramhach den mheastóireacht seo ar fáil don Ghrúpa Fheidhmithe Náisiúnta Tithíocht ar dTús ag ullmhú an Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta nua.

Bhí dhá phríomhchuid sa mheastóireacht:

a) Measúnú próisis ar éifeachtacht chomhordú agus sheachadadh seirbhíse i ngach ceann de na naoi réigiún, agus béim á leagan ar dhílseacht don tsamhail Tithíocht ar dTús; agus,

b) measúnú ar fholláine na gcliant ar raon táscairí sóisialta, sláinte, meabhairshláinte agus úsáide substaintí. Go dtí seo, rinne an fhoireann meastóireachta 47 agallamh agus 9 ngrúpa fócais le baill foirne agus páirtithe leasmhara i ngach ceann de na naoi réigiún riaracháin do dhaoine gan dídean. Tá 109 gceistneoir curtha i gcrích ag an bhfoireann meastóireachta le cliaint ar fud na naoi réigiún agus agallaimh dhomhain le 15 chliant ar fud na naoi réigiún. Chuir príomhoibrithe na gcliant measúnuithe soláthraithe ar fáil freisin do gach cliant a chomhlánaigh ceistneoir leis an bhfoireann (N = 145)

Is éard a bhí i gceist leis an taighde seo;

- Na huirlisí monatóireachta a dhearadh chun na;
    - tacaíochtaí sláinte agus tionóntachta iomchuí a sholáthar agus a chomhtháthú
    - tionóntachtaí a chothú
    - torthaí sláinte agus torthaí rannpháirtíochta sóisialta (lena n-áirítear fostaíocht)
- Próiseas a dhearadh agus a chur i bhfeidhm chun sonraí monatóireachta ó na naoi réigiún a bhailiú agus a thiomsú agus tuarascálacha gairide a sholáthar a dhéanann achoimre ar na sonraí seo gach sé mhí
- Tacú leis na suíomhanna chun measúnuithe dílseachta a dhéanamh
- Dul chun cinn chur i bhfeidhm an chláir náisiúnta Tithíocht ar dtús agus an cur chuige cosán comhtháite gaolmhar a mheas

[3] Dr Ronni M. Greenwood, Dr Steven Byrne agus baill den foireann meastóireachtnd evaluation: Aimen Kakar, Sara O'Donnell, Deirdre Leyden, and Sarah Carew, ranníocaíochtaí breise leis an tuarascáil eatramhach ón Branagh R. O'Shaughnessy.

- Tuarascáil mheastóireachta suimitheach shubstaintiúil a scríobh ar thorthaí sláinte agus tionóntachta agus ar chur i bhfeidhm an chláir, ag tarraingt ar na sonraí monatóireachta agus ar obair thaighde cháilíochtúil an Taighde Gníomhaíochta.

Léiríonn torthaí na meastóireachta seo ar chur i bhfeidhm náisiúnta Tithíocht ar dTús go bhfuil cláir Tithíocht ar dTús ag feidhmiú le leibhéal ard dílseachta i ngach ceann de na naoi réigiún. Tá daoine leochaileacha a bhfuil stair shuntasacha codlata garbh acu agus úsáid cóiríochta éigeandála ag fáil lonnaithe, ag fanacht sa teach, agus ag fáil cúram rogha-tiomáinte agus indibhidiúil chun tacú leo ar a dturas téarnaimh.

Tugann an fhianaise mar a ndearnadh anailís uirthi le tuiscint gur fhorbair gach réigiún cineálacha cur chuige maidir le hincháilitheacht agus iontógáil atá éifeachtach maidir le scagadh a dhéanamh ar dhaoine is mó a bhfuil gá acu le seirbhísí Tithíocht ar dtús, agus moltar go n-oibreodh ionadaithe ó na naoi réigiún leis an oifig náisiúnta chun tacar critéar incháilitheachta a fhorbairt agus nósanna imeachta ionghabhála a chaighdeánaíonn nósanna imeachta ar fud na réigiún agus a cheadaíonn solúbthacht do dhifríochtaí réigiúnacha i ndéimeagrafaic na gcliant agus i riachtanais tacaíochta.

Deimhníonn an tuarascáil go bhfuil rátaí coinneála tithíochta ard. Nuair a athchóirítear cliaint, de ghnáth is chun díshealbhú a chosc agus iad ag bogadh chuig cóiríocht nó suíomh agra níos fearr nó mar gheall ar fanacht meántéarmach / fadtéarmach in institiúid. Sna cásanna deireanacha seo, leanann foirne ar aghaidh ag teagmháil leis an duine agus á n-atógáil nuair a scaoiltear amach nó nuair a scaoiltear saor iad. Ardaíodh imní faoi sholáthar leordhóthanach d'aonaid seomra leapa amháin i ngach réigiún. D'fhonn spriocanna Tithíocht ar dtús a bhaint amach le haonaid seomra leapa amháin, leagann an tuarascáil béim go gcaithfear soláthar aonad seomra leapa amháin a mhéadú.

Fuair na taighdeoirí fianaise chomhsheasmhach agus láidir go dtacaíonn foirne Tithíocht ar dtús go dian le cliaint ag baint úsáide as cineálacha cur chuige neamh-chomhéigneach laghdaithe díobhála, faoi stiúir cliant. Tá seirbhísí Dochtúirí Teaghlaigh agus andúile ar fáil go forleathan, agus dealraíonn sé go bhfuil go leor cliant ag fáil nó go bhfuil an chóireáil riachtanach curtha i gcrích acu. Mar sin féin, léirítear nach bhfuil cóireáil sláinte meabhrach do dhaoine aonair a bhfuil a gcuid fadhbanna sláinte meabhrach mar chatagóir iompraíochta chomh hinrochtana agus féadtar a mheas go bhfuil daoine aonair neamh-incháilithe le haghaidh seirbhísí meabhairshláinte pobail. Sna cásanna seo, tá na hacmhainní riachtanacha ag foirne atá ildisciplíneach agus ag foirne a bhfuil naisc acu le seirbhísí meabhairshláinte pobail le haghaidh idirghabhálacha a choisceann díchúiteamh agus cuairteanna ar ranna éigeandála. Tá rochtain thráthúil ar thacaíochtaí agus cóireáil shíceolaíoch le haghaidh dé-dhiagnóis riachtanach chun bainistíocht éifeachtach cásanna a dhéanamh le cliaint Tithíocht ar dtús.

Tá fadhbanna sláinte meabhrach ag an go leor de chliaint Tithíocht ar dtús a éilíonn cóireáil shíciatrach agus / nó shíceolaíoch, agus ní mór go mbeadh acmhainní leordhóthanacha ag tacaí síceolaíochta do thráma, neamhoird pearsantachta agus “iompar” i ngach réigiún. Toisc go bhfuil stair eispéiris thrámacha ag an go leor de chliaint Tithíocht ar dtús, tá sé tábhachtach go mbeadh gach ball foirne oilte i gcúram eolasach tráma agus inniúil chun timpeallachtaí a bhfuil eolas síceolaíoch acu a chruthú. Beidh na foirne go léir ag obair le cliaint a bhfuil dé-dhiagnóis ar andúil agus fadhbanna sláinte meabhrach acu (síciatrach nó síceolaíoch nó iad araon). Teastaíonn rochtain ar chóireáil dé-dhiagnóis ar fud na réigiún. Tá rochtain níos fearr ar na seirbhísí seo i gceantair uirbeacha agus níos daonra, agus d’fhoirne atá ildisciplíneach. Ar bhonn níos leithne, is féidir leis an nasc méadaithe idir cláir HF agus seirbhísí ildisciplíneacha sláinte agus síciatracha aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna inrochtaineachta. De réir mar a dhéanann foirne a gcuid oibríochtaí a mhéadú, beidh cóimheasa foirne-le-cliant níos airde ag teastáil uathu siúd atá ag obair i réigiúin gheografacha móra ná moltaí caighdeánacha. D’fhéadfadh comhairliúcháin le cláir a bhfuil taithí acu ar Tithíocht ar dtús Tithíocht ar dtús Vermont foghlaim tábhachtach a thairiscint maidir le réitigh chruthaitheacha ar thacaíochtaí éifeachtacha do chliaint atá scaipthe go geografach.

Léirigh foirne Tithíocht ar dtús leibhéal ard dílseachta d’oibríochtaí lárnacha clár i dtéarmaí cruinnithe rialta agus pleanáil cúraim aonair. Ar fud na réigiún, bhí scóir dílseachta i réimse rannpháirtíochta úsáideoirí seirbhíse níos ísle ná i bhfearainn eile. Tugann na tuarascálacha le tuiscint gur dócha go bhfuil sé seo inchurtha i leith go bhfuil cuid de na cláir seo fós ina gcéimeanna tosaigh agus go bhfuil sé intuigthe go dtugtar tús áite do chliaint tithíochta agus tacaíochta. Molann sé, áfach, tosaíocht a thabhairt do rannpháirtíocht úsáideoirí seirbhíse agus a ionchorprú i bpleananna forbartha clár amach anseo.

Tuairiscíodh fianaise chomhsheasmhach go raibh láimhdeachas ard i bhfoireann na bhfoirne Tithíocht ar dtús. Tá muinín idir an cliant agus an bainisteoir cás thar a bheith tábhachtach chun na torthaí a dhírítear ar chliaint HF a bhaint amach. Molann an tuarascáil go sainaithnítear agus go gceartaítear cúiseanna le láimhdeachas ard foirne I measc na maolaithe féideartha tá oiliúint agus maoirseacht mhéadaithe sa paraidím Tithíocht ar dtús chun sástacht poist a chinntiú, an dóchán a íoslaghdú agus coinneáil a mhéadú.

Chuir na conclúidí agus na moltaí seo le hullmhú an Plean Chur i bhFeidhm Náisiúnta seo. Cuirfidh siad bonn eolais faoi leathadh amach an chláir nua agus a mhonatóireacht agus a fheidhmíocht leanúnach.

3.2. Taighde Gníomhaíochta

Bhí coimisiúnú agus tabhairt faoin gClár Taighde Gníomhaíochta ina phríomhghné d'obair an Chiste Athchóirithe Seirbhíse ar an gclár Tithíocht ar dtús ó bunaíodh é, dírithe ar dhúshláin cur chun feidhme dromchla a thabhairt chun cinn de réir mar a thagann siad chun cinn agus an Grúpa Feidhmithe Náisiúnta a chur ar an eolas de réir mar a fhorbraíonn sé an clár tuilleadh. Is cur chuige dea-chleachtais é Taighde Gníomhaíochta chun bonn eolais a chur faoi leathadh amach iarrachtaí athraithe casta i gcás ina bhfuil fadhbanna fite fuaite ina chéile agus tá tuairimí éagsúla ag páirtithe leasmhara faoi nádúr na faidhbe agus conas aghaidh a thabhairt uirthi. Is é an aidhm dheiridh faisnéis a bhailiú faoi ghníomhaíocht leanúnach, anailís a dhéanamh uirthi, agus í a úsáid le haghaidh tuilleadh forbartha. Baineann Taighde Gníomhaíochta úsáid as modh timthriallach chun réiteach fadhbanna roinnte a chur chun cinn agus díríonn sé ar dhúshláin chur chun feidhme a réiteach i 'bhfíor-am' de réir mar a thagann siad chun cinn[4].

Díríonn an fhoireann Taighde Gníomhaíochta ar gheallsealbhóirí a bhfuil freagracht orthu an tsamhail Tithíocht ar dtús do dhaoine gan dídean a chur i bhfeidhm, ar leibhéal seirbhíse sinsearaí agus líne tosaigh, ar fud earnálacha FSS, an Údaráis Áitiúil agus eagraíochtaí neamhrialtasacha. Scrúdaíonn Taighde Gníomhaíochta Easpa Dídine SRF an chaoi a bhfuil geallsealbhóirí ag cur Tithíocht ar dtús i bhfeidhm trí dhíriú ar chomhoibriú geallsealbhóirí, rochtain ar thithíocht, mí-úsáid substaintí agus seirbhísí tacaíochta sláinte meabhrach. Is é aidhm an taighde aghaidh a thabhairt ar dhúshláin chur chun feidhme agus réimsí oibre a bhíonn ag geallsealbhóirí le linn dóibh a bheith ag plé leis an tsamhail Tithíocht ar dtús.

Tá an Taighde Gníomhaíochta

- Cuireadh ar an eolas faoi chur i bhfeidhm Tithíocht ar dtús ar fud na naoi réigiún
- Ceachtanna atá ag teacht chun cinn a dhoiciméadú agus a scaipeadh agus a roinnt ar bhealaí a chuireann lenár dtuiscint ar an mbealach is fearr le córais chasta, shóisialta a threorú
- D'oibrigh muid clár díospóireachta éascaithe ar fud príomhghrúpaí geallsealbhóirí d'fhonn aird a tharraingt ar dhul chun cinn an phróisis athchóirithe agus na deiseanna agus na dúshláin a bhaineann le cur chun feidhme

[4] Dr. Niamh Lally atá i gceannas ar an bhFoireann Taighde Gníomhaíochta, ball taighde cuairte in Ionad Nuálaíochta Sóisialta Choláiste na Tríonóide, Scoil Ghnó Choláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath. Is taighdeoir iardhochtúireachta í an Dr. Lynne Cahill ar shnáithe easpa dídine SRF.

Léargais a sholáthar go tráthúil ar bhealaí a chuireann idirphlé cuiditheach chun cinnTugtar aghaidh ar phríomhcheisteanna maidir le tacaíochtaí sláinte a sheachadadh a eascraíonn ón Taighde Gníomhaíochta i gcuid 6.3, thíos.

Tá meastóireacht agus taighde mar bhonn agus mar thaca ag forbairt an chláir go dtí seo agus leanfaidh sé de bheith lárnach sa Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta nua.

4. Clár 2022-2026

4.1 Socrú spriocanna do tionóntachtaí agus tacaíochtaí

Sa chéad Phlean Feidhmithe Náisiúnta 2018-2021, tá spriocanna do gach réigiún agus údarás áitiúil. Socraíodh na spriocanna seo tar éis taighde a rinne an DRHE agus teagmháil ina dhiaidh sin leis na húdaráis réigiúnacha.

In ainneoin an laghdú ar líon iomlán na ndaoine i gcóiríochta éigeandála ón dara leath de 2019, níor lean líon na ndaoine fásta aonair a bhí gan dídean ruthag den chineál céanna. Taispeánann an tuarascáil mhíosúil is déanaí do dhaoine gan dídean go raibh 4,565 duine fásta 'singil' (daoine fásta, singil agus lánúineacha, nach bhfuil mar chuid d'aonad teaghlaigh) i gcóiríocht éigeandála. Ní éilíonn tromlach na 'singil' seo déine na dtacaí a chuirtear ar fáil faoi Tithíocht ar dtús mar go léiríonn taithí idirnáisiúnta agus Éireannach ionchas go gcomhlíonann 15% go 20% d'aosaigh gan dídean an tairseach de ghnáth maidir le leibhéal na tacaíochta a thugtar faoin gclár Tithíocht ar dtús chun imeacht ón easpa dídine a choinneáil.

Tá *Tithíocht do Chách* tiomanta do leathnú na spriocanna Tithíocht ar dtús agus tá taighde déanta ag An nGníomhaireacht Tithíochta chun bonn eolais a chur faoi na spriocanna atá leagtha amach sa Phlean. Ba é aidhm fhoriomlán an taighde seo athmheasúnú a dhéanamh ar an ngá atá le tacaíochtaí Tithíocht ar dtús go náisiúnta agus bonn fianaise a sholáthar don Ghrúpa Feidhmithe Náisiúnta chun spriocanna iomchuí a chinneadh go speiceaseach do gach údarás áitiúil. Le sonraí feabhsaithe ar fáil anois tar éis seirbhísí Tithíocht ar dtús a cheapadh go náisiúnta, agus le faisnéis shuntasach ar fáil d'fhoirne iontógáil Tithíocht ar dtús, iarradh ar gach réigiún mar pháirt den thaighde, anailís a dhéanamh ar an ngá reatha do thionóntachtaí Tithíocht ar dtús go háitiúil, ag úsáid mar phointe tagartha, líon na ndaoine aonair atá ag gabháil do chodladh garbh nó atá ina n-úsáideoirí fadtéarmacha ar chóiríocht éigeandála.

Rinne taighdeoirí idirchaidreamh le gach ceann de na naoi dtreoir Réigiúnacha chun sonraí a bhailiú agus a chomhordú ó údaráis áitiúla ina gceantar féin, ar líon na ndaoine gan dídean a bhfuil riachtanais tacaíochta ard acu ag baint úsáide as PASS (Córas Cóiríochta agus Tacaíochta Cosáin) agus sonraí breise a bhaineann le sláinte ó fhoinsí eile. Le bheith san áireamh sna sonraí, bhí ar gach duine critéir shocraithe a chomhlíonadh;

- riachtanas ard-tacaíochta amháin ar a laghad a bheith aige (drochshláinte choirp agus / nó mheabhrach agus / nó andúil substaintí), agus
- a bheith ag teacht ar chóiríocht do dhaoine gan dídean ar feadh níos mó ná sé mhí, i ndiaidh a chéile nó go carnach thar an tréimhse 12 mhí suas go Nollaig 2020, agus / nó
- tar éis dul i mbun codlata garbh sa ráithe dheireanach de 2020

Mar gheall ar cineál agus scála an daonra gan dídean sna húdaráis áitiúla ar a bhfreastalaíonn Feidhmeannas do Dhaoine gan Dídean Réigiún Bhaile Átha Cliath (DRHE), úsáideadh modheolaíocht dhifriúil chun an gá le tacaíochtaí Tithíocht ar dtús a mheas. sa réigiún seo. Measadh go raibh líon na ndaoine fadtéarmacha gan dídean a chomhlíonann an tairseach maidir le leibhéal na tacaíochta a thugtar faoin gclár Tithíocht ar dTús ag baint úsáide as noirm idirnáisiúnta aitheanta agus fuarthas líon na ndaoine a chodail amuigh , faisnéis faoina bpróifíl dhéimeagrafach agus a riachtanais tacaíochta ó Fhoireann For-rochtana Simon Dublin.

D'aithin an taighde spriocdhaonra a chomhlíonann an tairseach do sheirbhísí Tithíocht ar dtús. Ag baint úsáide as an taighde seo mar bhonn, agus ag dul in airde i réigiúin ina raibh moill ar shíniú conarthaí le haghaidh seachadadh Tithíocht ar dtús mar thoradh ar neamhábaltacht na spriocanna sin a leagadh síos sa Phlean roimhe seo, 2018-2021 a bhaint amach, is é 1,319 tionóntacht bhreise Tithíocht ar an iomlán á dhíriú faoin bPlean seo. I dTábla 2 thíos leagtar amach an miondealú de réir réigiúin agus údaráis áitiúil.

Tábla 3: Líon na n-iarrthóirí ar Thithíocht ar dtús de réir réigiúin agus údaráis áitiúil

Réigiún	Daoine Fásta Iomlán	Údarás Áitiúil	Daoine Fásta Iomlán
Baile átha Cliath	707	Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	396
		Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin	85
		Comhairle Contae Fhine Gall	113
		Comhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas	113
Lár-Oirthear	70	Comhairle Contae Chill Dara	37
		Comhairle Contae na Mí	24
		Comhairle Contae Chill Mhantáin	9
Lár-Iarthar	52	Comhairle Contae an Chláir	21
		Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh	31
Lár na Tíre	77	Comhairle Contae Laois	35
		Comhairle Contae an Longfoirt	7
		Comhairle Contae Uíbh Fhailí	15
		Comhairle Contae na hIarmhí	20
Thoir Thuaidh	40	Comhairle Contae an Chabháin	7
		Comhairle Contae Lú	30
		Comhairle Contae Mhuineacháin	3
Iarthuaisceart	74	Comhairle Contae Dhún na nGall	21
		Comhairle Contae Liatroma	8
		Comhairle Contae Shligigh	45
Thoir Theas	129	Comhairle Contae Cheatharlach	18
		Comhairle Contae Chill Chainnigh	17
		Comhairle Contae Thiobraid Árann	32
		Comhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge	36
		Comhairle Contae Loch Garman	26
Iardheisceart	105	Comhairle Cathrach Chorcaí	45
		Comhairle Contae Chorcaí	24
		Comhairle Contae Chiarraí	36
Thiar	65	Comhairle Cathrach na Gaillimhe	30
		Comhairle Contae na Gaillimhe	18
		Comhairle Contae Mhaigh Eo	10
		Comhairle Contae Ros Comáin	7
Iomlán	**1,319**	**Iomlán**	**1,319**

Tábla 4: Miondealú bliantúil ar spriocanna

Údarás Áitiúil	2022	2023	2024	2025	2026	Total
Cathair Bhaile Átha Cliath	80	79	79	79	79	396
Dún Laoghaire-Ráth an Dúin	17	17	17	17	17	85
Fingal	23	23	23	22	22	113
Baile Átha Cliath Theas	23	23	23	22	22	113
Chill Dara	5	9	9	7	7	37
Na Mí	5	5	5	5	4	24
Chill Mhantáin	2	2	2	2	1	9
An Chláir	4	4	4	4	5	21
Cathair agus Contae Luimnigh	7	6	6	6	6	31
Laois	7	7	7	7	7	35
An Longfort	2	2	1	1	1	7
Uíbh Fhailí	4	4	2	3	2	15
An Iarmhí	4	4	4	4	4	20
An Cabhán	1	2	2	1	1	7
Lú	6	6	6	6	6	30
Muineachán	1	1	1	0	0	3
Dún na nGall	3	3	5	5	5	21
Liatroim	3	2	1	1	1	8
Sligeach	9	12	9	9	9	48
Ceatharlach	8	4	2	2	2	18
Chill Chainnigh	8	6	1	1	1	17
Thiobraid Árann	7	7	6	6	6	32
Cathair agus Contae Phort Láirge	12	6	6	6	6	36
Loch Garman	6	6	6	6	2	26
Cathair Chorcaí	10	5	10	10	10	45
Contae Chorcaí	5	5	5	5	4	24
Ciarraí	8	7	7	7	7	36
Cathair na Gaillimhe	6	6	6	6	6	30
Gaillimh	3	3	4	4	4	18
Mhaigh Eo	2	2	2	2	2	10
Ros Comáin	1	1	1	2	2	7
Iomlán	**282**	**269**	**261**	**256**	**251**	**1,319**

4.2 Tithíocht ar dtús - snáithe ceartais choiriúil

Mar chuid dá gcur i láthair, is minic a théann daoine áirithe a bhfuil riachtanais tacaíochta ard agus casta acu i dtrioblóid leis an dlí agus bíonn siad os comhair na gcúirteanna maidir le cúisimh choiriúla. D'fhéadfadh pianbhreitheanna coimeádta a bheith mar chuid de thimthriall leanúnach fálaithe mar thoradh air seo, ag cruthú 'doras imrothlaigh' idir easpa dídine sráide agus príosún, nó idir cóiríocht éigeandála agus príosún. De ghnáth cuireann rannpháirtíocht sa Chóras Ceartais Choiriúil leis na dúshláin a bhíonn ag an gcohórt seo agus iad ag iarraidh seirbhísí a fháil, lena n-áirítear rochtain ar chóiríocht. Bíonn drogall ar sholáthraithe seirbhíse teagmháil a dhéanamh leis an ngrúpa seo, uaireanta ag lua a mbaint le coiriúlacht mar chúis nár soláthraíodh seirbhísí.

Níor cheart go mbeadh baint ag an gCóras Ceartais Choiriúil ina bhac ar rochtain a fháil ar chóiríocht chuí, ná níor cheart go ndéanfaí difear do chearta daoine chun cóiríochta toisc gur chuir siad pianbhreith choimeádta ar fáil.

Aithnítear go forleathan go dteastaíonn idirghabhálacha spriocdhírithe ó dhaoine a bhfuil riachtanais shóisialta ard agus casta acu a thairgeann seirbhísí timfhilleadh chun a chur ar a gcumas tionóntachtaí a fháil agus a choinneáil. Is féidir go mbeidh dúshláin agus deacrachtaí breise ag baint leo siúd a bhfuil siad gafa sa Chóras Ceartais Choiriúil mar gheall ar a riachtanais chasta. Is féidir le daoine áirithe a bhfuil baint acu le ceartas coiriúil rochtain a fháil go rathúil ar scéim ghinearálta Tithíocht ar dtús, agus tá sé ríthábhachtach go leanfaí leis seo. Mar sin féin, tá fo-thacar daoine ann a aimsíonn iad féin laistigh den Chóras Ceartais Choiriúil a éilíonn freagairt níos spriocdhírithe, mar a cuirtear ar fáil leis an scéim phíolótach atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath atá i bhfeidhm i réigiún Bhaile Átha Cliath ó Dheireadh Fómhair 2020. *Tithíocht do Chách* tiomnaíonn sé an Plean Forfheidhmithe Náisiúnta nuashonraithe seo chun cur leis an scéim phíolótach atá ann cheana i mBaile Átha Cliath tríd an scéim a leathnú go náisiúnta. Déanfaidh an Grúpa Náisiúnta Forfheidhmithe maoirseacht ar an leathnú seo ar an snáithe ceartais choiriúil de Tithíocht ar dtús thar shaolré an Phlean seo.

5. Seachadadh clár agus tacaíochtaí

5.1 For-rochtain agus dian-rannpháirtíocht

Rud ríthábhachtach maidir le rath Tithíocht ar dtús agus na spriocanna atá leagtha amach sa Phlean seo a bhaint amach is ea a chinntiú go bhfaigheann na daoine gan dídean is leochailí an tacaíocht agus an rannpháirtíocht a theastaíonn. Cuid lárnach de seo is ea seirbhís for-rochtana éifeachtach agus treallúsach a sholáthar a chinntíonn go bhfuil daoine gan foscadh nasctha le seirbhísí agus tacaíochtaí tithíochta agus sláinte cuí agus, nuair is iomchuí, go gcuirtear ar an mbealach Tithíocht ar dtús iad. Feidhmíonn seirbhísí for-rochtana i ngach réigiún faoi láthair. I gceantair áirithe tá na seirbhísí seo níos bunaithe, le clúdach laethúil agus oíche i bhfeidhm. Cuirtear tacaíocht ó údaráis áitiúla agus an FSS ar fáil do na socruithe seo i gcomhpháirtíocht le heagraíochtaí gan dídean agus le gníomhaireachtaí agus comhlachtaí eile. Soláthraíonn FSS seirbhísí for-rochtana agus rannpháirtíochta sráide, for-rochtain imeallach, malartú snáthaide agus seirbhísí for-rochtana laghdaithe díobhála eile.

I réigiún Bhaile Átha Cliath, soláthraíonn Pobail Bhaile Átha Cliath Simon seirbhís for-rochtana agus dian-rannpháirtíochta i gcomhpháirtíocht le Feidhmeannas do Dhaoine gan Dídean Réigiún Bhaile Átha Cliath. Bíonn an tseirbhís seo i dteagmháil le daoine fásta a mbíonn codladh garbh orthu, a thacaíonn leo i gcóiríocht shealadach do dhaoine gan dídean, agus a dhéanann atreoruithe iomchuí chuig roghanna buana tithíochta go háirithe Tithíocht ar dtús.

Le cuidiú le leathnú breise a dhéanamh ar an gcur chuige Tithíocht ar dtús, agus de réir na ngealltanas a tugadh i Housing for All, tá sé beartaithe seirbhísí for-rochtana agus dian-rannpháirtíochta a leathnú chuig gach réigiún sa tír chun a chinntiú gurb iad na daoine is mó a bhfuil gá acu leis na dian-thacaíochtaí a chuirtear ar fáil le Tithíocht ar dtús beidh siad in ann leas a bhaint astu.

Chun tacú leis an tiomantas seo tá an Ghníomhaireacht Tithíochta ag forbairt, i gcomhpháirtíocht le FSS agus i gcomhairle le príomh-Ranna agus gníomhaireachtaí, lámhleabhar dea-chleachtais chun seirbhísí for-rochtana treallúsacha a oibriú. Cuideoidh an lámhleabhar seo le réigiúin seirbhísí for-rochtana a leathnú isteach sna ceantair uirbeacha sin ina dtuigtear go bhfuil imní faoi chodladh garbh. Tá an lámhleabhar seo le foilsiú faoi lár 2022.

Tá acmhainní á gcur ar fáil chun seirbhísí for-rochtana a leathnú. Mar chuid dá gcláir chaiteachais easpa dídine do 2022 a fhaigheann tacaíocht ó mhaoiniú ón Státchiste, tugadh cuireadh d'údaráis áitiúla i mí na Samhna 2021 tograí a chur faoi bhráid na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta le haghaidh seirbhísí for-rochtana breise ina gclár caiteachais bliantúil do 2022. Tá siad seo le cur isteach agus ansin athbhreithniú i R1 2022, le cur i bhfeidhm in 2022 agus ina dhiaidh sin.

Grúpa ar leith atá faoi mhíbhuntáiste a bhfuil ionadaíocht dhíréireach aige i measc an daonra gan dídean is ea pobal an Lucht Siúil agus Is beart tábhachtach é Tithíocht ar dTús chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais tithíochta agus tacaíochta dóibh siúd a thagann faoi raon feidhme an Chláir.

5.2 Maoiniú

Cuimsíonn costais seachadta Tithíocht ar dtús na costais oibriúcháin a bhaineann le tacaíochtaí tithíochta agus sláinte a sholáthar do dhaoine gan dídean a bhfuil riachtanais tacaíochta casta acu ar féidir le Tithíocht ar dtús na tacaíochtaí riachtanacha a sholáthar dóibh chun fanacht i dtionóntacht. Íocann údaráis áitiúla na costais tacaíochta tithíochta faoi Alt 10 den Acht Tithíochta 1988 agus íocann FSScostais sláinte faoi Alt 39 den Acht Sláinte, 2004 agus ón Roinn Sláinte. Is costas ar leithligh é an costas a bhaineann leis an maoin a sholáthar, a íoctar ó na caipitil éagsúla tithíochta sóisialta agus na scéimeanna maoinithe reatha.

Tá socruithe conarthacha i bhfeidhm ag gach ceann de na naoi réigiún riaracháin do dhaoine gan dídean chun na spriocanna atá leagtha amach sa Phlean Forfheidhmithe Náisiúnta reatha a sheachadadh. Chuir na húdaráis áitiúla agus a gcomhghleacaithe réigiúnacha FSS na socruithe seo i bhfeidhm faoi threoir ón nGrúpa Forfheidhmithe Náisiúnta agus ón Stiúrthóir Náisiúnta.

Cuireadh maoiniú ar fáil faoin gCiste um Chuntais Díomhaoine agus thar na ceithre bliana idir 2018 agus 2021, chuir sé thart ar € 12m ar fáil d'údaráis áitiúla chun leathadh amach an Phlean a luathú go náisiúnta tríd an sruth maoinithe seo. Thacaigh an Ciste um Athchóiriú na Seirbhíse tuilleadh le leathnú réigiúnach an Chláir faoin bPlean Forfheidhmithe Náisiúnta do 2018 go 2022. Chuir an Roinn Dlí agus Cirt € 1m breise ar fáil le haghaidh leathadh amach trí bliana an tSnáithe um Cheartas Coiriúil de Tithíocht ar dtús atá i bhfeidhm i réigiún Bhaile Átha Cliath.

5.3 Tithíocht ar dtús Lámhleabhar

Soláthraíonn an ‘Tithíocht ar dtús, Lámhleabhar d’Éirinn’ a foilsíodh i mí na Nollag 2020 treoir phraiticiúil d’oibrithe túslíne in údaráis áitiúla, FSS agus eagraíochtaí neamhrialtasacha maidir leis an gcaoi a gcuirtear Tithíocht ar dtús i bhfeidhm, lena n-áirítear tithíocht a roghnú, próisis le haghaidh cuairteanna baile, comhtháthú tithíochta agus tacaíochtaí sláinte, agus a chinntiú go bhfuil an t-úsáideoir seirbhíse i gcroílár na cinnteoireachta. Sam Tsemberis, bunaitheoir idirnáisiúnta Tithíocht ar dtús a scríobh an lámhleabhar, agus rinneadh é a oiriúnú go sainiúil do chomhthéacs na hÉireann i ndlúthchomhar le grúpa comhairleach saineolaithe i dtithíocht agus sláinte agus le cleachtóirí Tithíocht ar dtús ar fud na tíre. Déanann an Ghníomhaireacht Tithíochta an lámhleabhar, agus roinnt acmhainní eile Tithíocht ar dtús, a chothabháil agus a óstáil ar a suíomh Gréasáin. Leanfaidh sé seo de bheith ina threoirthac ar sheachadadh an chláir.

5.4 Áitribh seomra leapa amháin a sholáthar

Tá soláthar réadmhaoine iomchuí ríthábhachtach chun seachadadh rathúil a dhéanamh ar Tithíocht ar dtús, agus tá an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta tiomanta tacú le húdaráis áitiúla a chinntiú go bhfuil dóthain maoine oiriúnacha i bhfeidhm chun na spriocanna atá leagtha amach sa Phlean seo a bhaint amach. Déanfaidh Údaráis Áitiúla spriocanna seachadta a leagan amach, lena n-áirítear spriocanna do thithe aon-leaba, ina bPleananna Gníomhaíochta um Sheachadadh Tithíochta nua, a dtugann *Tithíocht do Chách* sainordú dóibh a ullmhú, faoi Nollaig 2021.

Tá beartaithe i mbun faoi *Tithíocht do Chách* níos mó ná 90,000 teach sóisialta a sheachadadh go 2030, agus úsáidfear réimse meicníochtaí seachadta chun teaghlaigh agus daoine aonair a chur ar an teach chomh tapa agus is féidir. Beidh an clár tithíochta sóisialta dírithe ar líon na dtithe nuathógtha a mhéadú, agus sprioc le seachadadh níos mó ná 9,500 teach nua-thógtha a bhaint amach ar an meán gach bliain do na cúig bliana amach romhainn go 2026.

Bhí Comhlachtaí Tithíochta Ceadaithe (AHBanna) ina gcomhpháirtithe suntasacha i seachadadh tithíochta sóisialta agus bhí ról lárnach acu i leibhéal na tithíochta sóisialta nua a mhéadú le blianta beaga anuas. Faoi *Tithíocht do Chách*, beidh ról lárnach ag AHBanna, le fócas ilbhliantúil do AHBanna leagtha amach i bPleananna Gníomhaíochta um Sheachadadh Údarás Áitiúil nua. Cuirfear maoiniú méadaithe ar fáil do AHBanna trí mhéaduithe ar an mbuiséad atá ar fáil don tSaoráid Léasaithe Réamhchaipitil (CALF), agus déanfaidh an DHLGH athbhreithniú ar struchtúr agus ar oibriú CALF chun a mheas an bhfuil gá le haon mhionchoigeartuithe ar an tsaoráid chun tacú le seachadadh tithíochta sóisialta. ag earnáil an AHB thar raon níos leithne de réimsí Údaráis Áitiúil.

D'éirigh leis An nGníomhaireacht Tithíochta tithe a fhoinsiú agus a fháil do Tithíocht ar dtús, 80 teach ar an meán gach bliain, ó lár 2018 mar chuid dá sainchúram leanfaidh sí ar aghaidh ag déanamh amhlaidh faoin bPlean seo.

6. Tacaíochtaí sláinte

6.1 Tacaíochtaí do dhaoine aonair

Tá tiomantas tugtha ag an Rialtas faoi Housing for All do na tacaíochtaí feabhsaithe seirbhíse sláinte do dhaoine gan dídean a cuireadh i bhfeidhm in 2020 agus 2021 a chothabháil agus a chur i bhfeidhm mar fhreagairt ar phaindéim Covid-19. Is gné ríthábhachtach de seo é Tithíocht ar dtús. Mar chuid den fhreagairt sláinte poiblí ar Covid-19, cuireadh go mór le rochtain ar sheirbhísí sláinte do dhaoine atá gan dídean, i bPlean Geimhridh FSS i dtosach agus leathnaíodh ina dhiaidh sin é chun 2021 go léir a chlúdach, le caiteachas breise de € 11m curtha ar fáil faoi Chiste Tionscnaimh Um Atosú Pobail COVID-19 do Dhaoine gan Dídean.

Tá feabhsuithe tagtha ar chomhtháthú idir údaráis áitiúla agus FSS ag an leibhéal sistéamach agus aonair freisin mar gheall ar Covid-19. Cuireann sé seo bunús láidir eile ar fáil chun tógáil ar Tithíocht ar dTús a leathnú, agus i soláthar na dtacaíochtaí idirghníomhaireachta is gá chun tionóntachtaí a chothú faoin gClár.

Geallann *Tithíocht do Chách* tógáil níos mó ar an gcomhoibriú agus ar an gcomhordú agus ar na gníomhartha atá ar bun cheana agus a forbraíodh chun tionchar Covid-19 ar dhaoine gan dídean a íoslaghdú. Ina measc seo tá:

- pleananna cúraim sláinte aonair;
- seirbhísí cóireála drugaí agus alcóil oiriúnaithe; agus
- tacaíochtaí sláinte meabhrach, go háirithe do dhaoine a chodlaíonn go garbh.

Ina theannta sin, tá € 4m á sholáthar i 2021 faoi Fhorbairtí Nua le Plean Seirbhíse Náisiúnta FSS le haghaidh bearta chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais andúile agus sláinte daoine atá gan dídean lena n-áirítear sláinte mheabhrach, pleananna cúraim comhtháite agus ‘Tithíocht ar dtús’

Tá an tSamhail Sláinte Cuimsitheachta lárnach chun freastal ar riachtanais chasta sláinte daoine gan dídean. Soláthraíonn sé samhail cúraim a sholáthraíonn cúram comhtháite do dhaoine atá gan dídean i suíomhanna príomhúla agus géarmhíochaine, ar aon dul le Cúram Sláinte.

Sonraíonn an Clár Rialtais roinnt gealltanas chun torthaí sláinte a fheabhsú do dhaoine atá gan dídean. Aithníonn an Straitéis Náisiúnta Drugaí *Dochar a Laghdú ag Tacú le Téarnamh* daoine atá gan dídean mar dhaoine atá i mbaol ard ó andúil drugaí agus alcóil. Agus é seo á aithint, agus mar ghné thábhachtach den Chlár Rialtais agus *Tithíocht do Chách*, oibreoidh an Roinn Sláinte agus FSS le DHLGH chun maoiniú agus acmhainní tiomnaithe ilbhliantúla a mheas agus a thiomnú chun na tacaíochtaí sláinte agus sláinte meabhrach a theastaíonn a sholáthar, chun cabhrú le daoine gan dídean a bhfuil riachtanais chasta acu.

Tá an Rialtas tiomanta freisin oibriú i gcomhar le chéile chun tacaíochtaí feabhsaithe agus feabhsaithe a sholáthar dóibh siúd a dteastaíonn rochtain orthu ar sheirbhísí cóireála cúram sláinte agus andúile.

6.2 Tacaíochtaí sláinte timfhilleadh don chlár tithíocht ar dtús

Leanann seachadadh na dtacaí sláinte do Tithíocht ar dtús an prionsabal maidir le seachadadh seirbhíse fillte. Is éard atá i dtacaíocht sláinte timfhilleadh ná cur chuige bainistíochta cásanna comhoibritheach foireannbhunaithe atá solúbtha, dírithe ar an duine agus cuimsitheach - is é sin, oibríonn roinnt eagraíochtaí le chéile chun clár iomlánaíoch tacaíochtaí a sholáthar. Ba chóir go léireodh plean timfhilleadh aonair riachtanais an duine aonair, ag baint leasa as sócmhainní duine seachas díriú ar na fadhbanna aonair agus conas iad sin a shocrú.

Tá éagsúlacht ag baint le soláthar cóireála agus tacaíochtaí sláinte ar fud na réigiún agus soláthraíonn roinnt réigiún tacaíochtaí go díreach ó fhoireann ildisciplíneach Tithíocht ar dtús, agus soláthraíonn cuid eile tacaíochtaí i gcomhar le seirbhísí seachtracha trí bhainistíocht cásanna agus samhail cúraim chomhroinnte. Tuairiscíodh buntáistí agus míbhuntáistí an dá mhúnla ach bíonn torthaí na gcliant agus an chláir ag brath níos minice ar chomhthéacsanna, córais, struchtúir agus caidrimh áitiúla ná an tsamhail féin.

Tá na tacaíochtaí a cuireadh ar fáil le linn an chéad leagan den chéad chur i bhfeidhm tithíochta liostaithe thíos. Léiríonn Fíor 1 an cion de chéad mhaoiniú náisiúnta tithíochta FSS An Oifig Náisiúnta um Chuimsiú Sóisialta a leithdháileadh €1.85m chuig an clár Tithíocht ar dTús i 2021 briste síos de réir an chineáil tacaíochta.

- Seirbhísí síciatracha agus sláinte meabhrach: Teastaíonn na seirbhísí seo mar tá fianaise shoiléir ann go bhfuil rátaí arda fadhbanna sláinte meabhrach ag daoine gan dídean a bhfuil riachtanais tacaíochta ard acu. Mar sin aithníodh go bhfuil síciatraithe, síceolaithe, oibrithe sláinte meabhrach agus altraí sláinte meabhrach ríthábhachtach chun clár Tithíocht ar dTús a sheachadadh go héifeachtach

- Seirbhísí drugaí agus alcóil: Braitheann an cineál cruinn tacaíochta a chuirtear ar fáil ar an méid a roghnaíonn úsáideoir seirbhíse agus ar a thoilteanas rochtain a fháil ar an gcóireáil. De ghnáth bíonn oibrí dé-dhiagnóis / oibrí tacaíochta andúile agus / nó comhairleoir andúile i gceist le tacaíocht sláinte.

- Seirbhísí cliniciúla: Is cuid thábhachtach de na tacaíochtaí sláinte timfhilleadh a sheachadtar do chéad rannpháirtithe tithíochta rochtain ar liachleachtóir ginearálta agus altra atá in ann monatóireacht a dhéanamh ar shláinte rannpháirtí Tithíocht ar dTús, cabhrú leo a gcógas a thabhairt agus cóireáil a leanúint.

- Teiripe Saothair: Soláthraíonn an tseirbhís seo measúnú cuimsitheach ar fheidhmiú, ghníomhaíochtaí, threalamh agus oiriúnuithe comhshaoil an duine chun a chur ar chumas daoine maireachtáil níos neamhspleáiche agus a gcuspóirí pearsanta a bhaint amach.

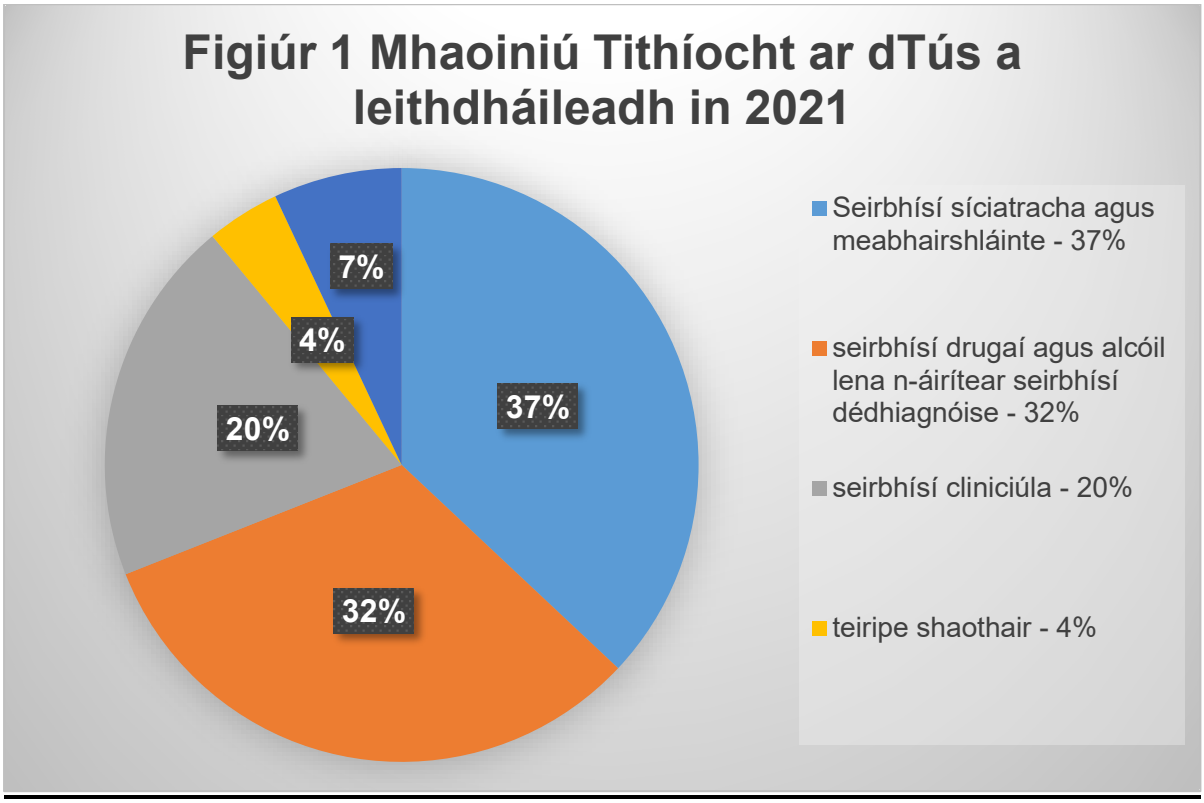

6.3 Príomhthosca maidir le tacaíochtaí sláinte a sholáthar

Tá na breithnithe thíos bunaithe ar shonraí a tiomsaíodh agus a tuairiscíodh tríd an Meastóireacht Náisiúnta ar Thithíocht ar dtús agus tríd an gclár Taighde Gníomhaíochta. Díríonn na breithnithe seo ar phríomh-chumasóirí agus bearnaí a chuirfear san áireamh i bpleanáil agus i soláthar tacaíochtaí sláinte sa todhchaí de réir an Phlean Forfheidhmithe nua seo.

Comhtháthú seirbhíse

Beag beann ar an tsamhail seachadta seirbhíse, rinneadh feabhsúcháin ar chomhtháthú idir tacaíochtaí pobail, seirbhísí tacaíochta tionóntachta agus tacaíochtaí sláinte ar leibhéal an chleachtais aonair a dhoiciméadú i ngach réigiún lena n-áirítear comhordú níos fearr ar bhainistíocht géarchéime, forbairt prótacal toilithe cliant chun pleanáil chomhroinnte cúraim a fheabhsú, for-rochtain ar thionóntachtaí ó sheirbhísí sláinte príomhshrutha agus solúbthacht méadaithe ceapacháin arna éascú ag seirbhísí sláinte meabhrach.

Tugadh faoi deara tionchair dhearfacha do chliaint agus don fhoireann neamhchliniciúil nuair a bhíonn dlúthchomhar agus comhtháthú le foirne Sláinte Meabhrach. Comhlánaíonn an cur chuige téarnaimh agus duine-lárnach a sholáthraíonn seirbhísí Sláinte Meabhrach an cur chuige Tithíocht ar dtús agus cuireann sé deiseanna ar fáil chun rochtain níos fearr a fháil ar thacaíochtaí ildisciplíneacha agus ar sheirbhísí for-rochtana.

Rialachas, struchtúir agus prótacail

Mheas soláthraithe tithíochta ar dtús go raibh sé ríthábhachtach d'oibríocht éifeachtach na gclár Tithíocht ar dtús, an tábhacht a bhaineann le rialachas soiléir lena n-áirítear rialachas cliniciúil, struchtúir agus prótacail chun scafall agus tacú le foirne ildisciplíneacha. Tuairiscíonn baill foirne cliniciúla a earcaítear lasmuigh de chóras FSS dúshláin a bhaineann le rochtain ar chliaint, rochtain ar mhaoirseacht, tacaíocht piaraí agus aonrú róil a aibhsíodh an tábhacht a bhaineann le rialachas cliniciúil agus maoirseacht chliniciúil a fhorbairt d’fhoireann chliniciúil atá ag obair sa phobal.

Bealaí atreoraithe soiléire le comhpháirtithe chun nascleanúint an chórais a fheabhsú agus pacáistí tacaíochta agus cúraim comhaontaithe a sholáthar agus tugadh faoi deara freisin go bhfuil sé ríthábhachtach chun tacaíochtaí éifeachtacha timfhilleadh a sholáthar.

Comhlonnú seirbhísí agus for-rochtana treallúsach

Luadh freisin go mbeadh tionchar dearfach ag athruithe struchtúracha ar nós comhlonnú seirbhísí agus soláthar seirbhísí for-rochtana treallúsacha ar an gcóras, ar sheachadadh seirbhíse agus ar rochtain na rannpháirtithe ar sheirbhísí.

Guth agus rannpháirtíocht úsáideora seirbhíse

Dúradh go gcuirfeadh an cliant Tithíocht ar dtús i gcroílár an chláir, de réir phrionsabail Tithíocht ar dtús , le ceannach agus tacaíocht leanúnach Tithíocht ar dtús ar leibhéal na líne tosaigh agus na bainistíochta sinsearaí araon.

Mar a tugadh faoi deara sa Mheastóireacht Eatramhach Náisiúnta ar Thithíocht ar dtús, bhí scóir dílseachta i réimse rannpháirtíochta úsáideoirí seirbhíse níos ísle ná i bhfearainn eile ar fud na naoi réigiún ,. Tugann an tuarascáil le tuiscint gur dócha go bhfuil sé seo inchurtha i leith go bhfuil cuid de na cláir seo fós ina gcéimeanna tosaigh agus go bhfuil sé intuigthe go dtugtar tús áite do chliaint tithíochta agus tacaíochta. Mar sin féin, ba cheart machnamh a dhéanamh amach anseo ar rannpháirtíocht níos airde úsáideoirí seirbhíse i seachadadh an chláir agus i soláthar tacaíochtaí timfhilleadh trí thacaíochtaí speisialtóirí piaraí.

Bearnaí seirbhíse lena n-áirítear sláinte mheabhrach agus dé-dhiagnóis

Tá bearnaí i soláthar seirbhísí tacaíochta timfhilleadh éagsúil ar fud na réigiún. Tuairiscíonn réigiúin den chuid is mó teorainneacha i rochtain ar shíceolaíocht, síciatracht, dé-dhiagnóis, teiripe shaothair agus tacaíochtaí for-rochtana ó sheirbhísí sláinte meabhrach agus cúraim phríomhúil. Ceann de na príomhcheisteanna a sainaithníodh sa Taighde Gníomhaíochta agus sa Mheastóireacht Náisiúnta Tithíocht ar dTús ba ea rochtain ar sheirbhísí meabhairshláinte pobail agus dé-dhiagnóis. Tá fadhbanna sláinte meabhrach ag chuid na gcliant Tithíocht ar dtús a éilíonn cóireáil shíciatrach agus / nó shíceolaíoch. Ba cheart tacaíochtaí sláinte meabhrach do thráma, neamhoird pearsantachta, agus fadhbanna le hiompar a mheas agus acmhainní agus pleanáil seirbhíse do na réigiúin seo sa todhchaí. Beidh foirne ag obair freisin le cliaint a bhfuil dé-dhiagnóis ar andúil agus fadhbanna sláinte meabhrach acu (síciatrach nó síceolaíoch nó iad araon) agus dá bhrí sin teastaíonn rochtain leordhóthanach ar chóireáil dé-dhiagnóis i ngach réigiún.

7. Monatóireacht, Athbhreithniú agus Rialachas

7.1 Próiseas meastóireachta agus athbhreithnithe 2022 – 2026

Ag tógáil ar an obair faoin bPlean Forfheidhmithe Náisiúnta reatha, leanfaidh meastóireacht, monatóireacht agus athbhreithniú de bheith ina ngnéithe intreacha. Is é cuspóir próisis mhonatóireachta leanúnaigh léargas cothrom a thabhairt ar mhéadracht feidhmíochta clár tábhachtach áirithe ar fud na cóiríochta, na sláinte agus an chomhtháthaithe shóisialta. Soláthraíonn sé sonraí freisin ar féidir iad a chothú i meastóireacht an chláir.

I measc phríomhghnéithe an phróisis seo tá:

- Monatóireacht rialta leanúnach ar thorthaí cóiríochta;
- Uirlis monatóireachta sláinte a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm a dhíríonn ar na réimsí sláinte agus aisghabhála seo a leanas:
    - Sláinte fhisiciúil agus mheabhrach lena n-áirítear úsáid na seirbhíse sláinte
    - Stair fhóiréinseach
    - Úsáid Drugaí agus Alcóil
    - Comhtháthú sóisialta, fostaíocht agus ioncam
    - Sástacht agus caighdeán na beatha
- Uirlis chaighdeánaithe náisiúnta a fhorbairt chun incháilitheacht clár a mheas, lena n-áirítear measúnú caighdeánaithe ar riachtanais tacaíochta. D'úsáidfí an uirlis seo chun bonn eolais a chur faoi phléití maidir le hincháilitheacht clár (agus?) chun tacú le spriocanna leanúnacha Tithíocht ar dTús a aithint, cé nach n-úsáidfear í le haghaidh tosaíocht tús áite do Tithíocht ar dTús. Beidh an FSS Oifig Náisiúnta um Chuimsiú Sóisialta i gceannas ar fhorbairt agus ar chur i bhfeidhm an Chreata Náisiúnta Monatóireachta Sláinte Tithíocht ar dTús, lena n-áirítear uirlisí caighdeánaithe chun monatóireacht a dhéanamh ar thorthaí sláinte agus aisghabhála tar éis an próiseas meastóireachta reatha a chur i gcrích in 2022.
- Tabhairt faoi athbhreithniú dílseachta in 2023 agus teimpléad dílseachta a fhorbairt d'athbhreithnithe amach anseo.
- Breithniú a dhéanamh ar mheastóireacht ar an gclár in 2024 trí úsáid a bhaint as na sonraí measúnaithe monatóireachta agus dílseachta atá ar fáil, as sonraí costais agus as sonraí cáilíochtúla breise ó rannpháirtithe agus ó sholáthraithe.
- Beidh an obair athbhreithnithe agus mheastóireachta seo mar eolas ar fhormhaoins agus ar sheachadadh an chláir do 2022 go 2026.

7.2 An Stiúrthóireacht Náisiúnta um Thithíocht ar dtús

Le síneadh agus leathnú suntasach ar an gclár atá beartaithe anois, agus ag féachaint don phríomhról beartais straitéiseach atá ag dul i ngleic le heaspa dídine ag Tithíocht ar dtús, tá socruithe struchtúrtha athbhreithnithe do bhainistíocht an chláir á gcur i bhfeidhm.

Faoin bPlean Feidhmithe Náisiúnta do 2018 go 2021, bhí Stiúrthóir Náisiúnta lonnaithe i bhFeidhmeannas um Dhaoine ar Eapa Dídine Réigiún Bhaile Átha Cliath agus rinne sé maoirseacht ar an gclár go náisiúnta, chomh maith leis na socruithe conartha do sheachadadh clár i mBaile Átha Cliath le hIontaobhas Peter McVerry, agus an for-rochtain garbh codlata. foirne le Dublin Simon Community.

Ag an bpointe seo in éabhlóid Tithíocht ar dtús, tá Stiúrthóireacht Náisiúnta nua á bunú agus á bunú sa Ghníomhaireacht Tithíochta. Cuimseoidh sé seo Stiúrthóir Náisiúnta agus foireann tacaíochta, chomh maith le hionadaíocht ó na Ranna agus eagraíochtaí comhpháirtíochta. Is é ról an Stiúrthóra Náisiúnta cur chuige tras-Rialtais a chur chun cinn maidir le Tithíocht ar dTús, tacú le seachadadh réigiúnach agus áitiúil na gclár Tithíocht ar dTús, agus maoirseacht a dhéanamh ar bhaint amach spriocanna Tithíocht ar dTús.

Laistigh den chreat athbhreithnithe seo, leanfar ag déanamh maoirseachta ar shocruithe conartha Bhaile Átha Cliath tríd an DRHE.

Mar sin tá an Ghníomhaireacht Tithíochta le ról níos gníomhaí a ghlacadh in oibriú Tithíocht ar dtús thar shaolré an Phlean seo agus ina dhiaidh sin. Tá an Ghníomhaireacht chun Oifig Stiúrthóireachta Náisiúnta a óstáil, le sainfhoireann ó na hearnálacha tithíochta agus sláinte araon. Áireofar ar fhreagrachtaí na stiúrthóireachta:

- Oiliúint
- Monatóireacht sprice
- Líonraí a éascú
- éadáil maoine
- Meastóireacht

Aguisín- Príomhpháirtithe Leasmhara agus Roil

An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreachta

Tacaíonn an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreachta ag baint úsáide as maoiniú Státchiste do Dhaoine gan Dídean faoi Alt 10 den Acht Tithíochta 1988 le soláthar tacaíochtaí tithíochta do Tithíocht ar dtús ar fud na tíre. Tacaíonn sé freisin leis an soláthar méadaithe réadmhaoine atá oiriúnach le húsáid ag daoine singil ar fud na meicníochtaí seachadta tithíochta sóisialta éagsúla.

Feidhmeannach na Roinne Sláinte

Tá an Roinn Sláinte freagrach as beartas agus maoiniú seirbhísí sláinte chun freastal ar riachtanais chasta sláinte agus andúile daoine atá gan dídean, lena n-áirítear tairbhithe Tithíocht ar dTús. Maoiníonn sé freisin an clár Pobail Sláintiúla Cúram Sláinte chun aghaidh a thabhairt ar éagothroime sláinte i bpobail faoi mhíbhuntáiste.

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)

Déanann an FSS tacaíochtaí sláinte timfhilleadh a sholáthar do chliaint Tithíocht ar dtús. D'fhéadfadh oibrí lárnach, bainistíocht cáis, seirbhísí altranais Dochtúirí Teaghlaigh, tacaí piaraí agus / nó soláthraithe cúraim speisialaithe eile a bheith san áireamh anseo.

Feidhmeannachtum Dhaoine ar Easpa Dídine i Réigiún Bhaile Átha Cliath

Déanann Feidhmeannacht um Dhaoine ar Easpa Dídine Réigiún Bhaile Átha Cliath maoirseacht faoi láthair ar sheachadadh clár i mBaile Átha Cliath. Tá oifig an Stiúrthóra Náisiúnta Tithíocht ar dTús ionchorpraithe aige faoin bPlean Náisiúnta feidhmithe reatha do 2018 go 2021. Beidh ról an Stiúrthóra Náisiúnta lonnaithe sa Ghníomhaireacht Tithíochta ó ráithe a haon, 2022. Leanfaidh an DRHE de shocruithe conartha do Tithíocht ar dTús agus do sheirbhísí for-rochtana i mBaile Átha Cliath a bhainistiú.

Cuidíonn Clár Genio

s eagraíocht Eorpach í Genio atá lonnaithe in Éirinn atá ag obair le daonchairdeas agus rialtas ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an AE. Easpa Dídine Genio le forbairt agus feabhsú tacaíochtaí do dhaoine atá gan dídean fadtéarmach a éascú, chun a chumasú dóibh bogadh go dtí a dtithe féin le tionóntachtaí slána. Tá an Clár um Easpa Dídine á chur i bhfeidhm tríd an gCiste um Athchóiriú Seirbhíse (SRF). Is tionscnamh de chuid na Roinne Sláinte, FSS, DHLGH, Atlantic Philanthropies agus Genio é SRF chun easpa dídine, meabhairshláinte agus athchóiriú na seirbhíse míchumais a chur i bhfeidhm in Éirinn.

Údaráis áitiúla

Oibríonn údaráis áitiúla i gcomhar leis na ENRanna ar conradh agus DHLGH lena chinntiú go bhfuil áitribh oiriúnacha i bhfeidhm chun na spriocanna Tithíocht ar dtús atá leagtha amach sa phlean seo a bhaint amach.

An Ghníomhaireacht Tithíochta

Tá an Stiúrthóireacht Náisiúnta um Tithíocht le bheith lonnaithe sa Ghníomhaireacht Tithíochta. Cruthaíonn an Ghníomhaireacht an phríomh-mhaoirseacht agus bainistíocht oibríochta don chlár agus tacaíonn sí lena sheachadadh.

Earnáil ENR

Bronntar conarthaí chun Seirbhísí Tithíocht ar dtús a sholáthar ar bhonn réigiúnach agus oibríonn eagraíochtaí neamhrialtasacha a bhfuil saineolas acu sa réimse. Seo thíos liosta de na heagraíochtaí atá ar conradh faoi láthair chun na seirbhísí seo a oibriú;

- COPE Galway;
- Focus Ireland;
- The Peter McVerry Trust;
- Simon Communities;
- Sligo Social Services;

Tá ról ríthábhachtach ag na heagraíochtaí seo maidir le cóiríocht a chur ar fáil agus tacú le daoine aonair.

gov.ie/tithiocht

Ullmhaithe ag An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland